

„Vienybė Lietuvių“
Išėina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$200.
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Mėto.
Apgarsinimų prekių klaus
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 36.

Brooklyn New York, Branch—Plymouth, Pa. d. 7 Rugsėjo (September) 1910 m.

Entered as Second-Class Matter October 23, 1907, at the Post-Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Metai XXV

25 metų mūsų laikraščio gyvenimo sukaktuvės ir didelės dovanos mūsų skaitytojams. II

Vasaros mėnesį 1911 metų sukaks lygiai 25 metai „Vienybės Lietuvių“ gyvavimo—vienintelio lietuviško laikraščio, kuris ketvirtadalį šimtmečio be pertraukosėjo. Mūsų laikraštis gimė tokiose sąlygose, kurios reikalavo milžiniškų pajėgų; jam prisiejo skinti da nejudintus lietuvių literatoro takus, inbesti žagrę į kietus lietuvių kultūros dirvonus; jis arė, purino, akėjo Amerikoje tą durvą, ant kurios šiandien matome jau tiek darbininkų.

Mūsų laikraščio atsiėjo pergyventi daug sunkių ir alsų valandų, bet jis išėjo iš jų pergaletoju. Žinoma, čia męprisimename ir visus mūsų rėmėjus, rašytojus, sandai šūninkus, skaitytojus ir „Vienybės Lietuvių“ plintojus, kuriems didelė dalis išpuola togerbės ir kuriems męš šioj valndoj turime pasakyti neužmirštiną ačiū.

Norėdami atein. n. čais metais mūsų laikraščio sukaktuvės padaryti yp. čiai atmintinomis mūsų skaitytojams, nutarėme duoti keletą dovanų.

Pirmąją dovaną—Juozo Gabrio sutaisytą *Historišką-geografišką atlasą*, kuriame tilps še žemlapiai: 1) Pasaulio žemlapis, 2) Šalies žemlapis ir vandenynų žemlapis, 3) Europos, 4) Didžiosios Britanijos (Anglija, Airija ir Škotija), 5) Prancūzijos, 6) Ispanijos ir Portugalijos, 7) Italijos ir Šveicarijos, 8) Balkanų pussalio (Serbija, Bulgarija, Rumunija, Turkija ir Graikija), 9) Austro-Vengrijos, 10) Vokietijos, 11) Skandinavijos (Danija, Švedija ir Norvegija), 12) Belgija, Olandija ir Luksemburgas, 13) Rusijos, 14) Lietuvos ir Latvijos žemlapiai. Lietuvos istorišką žemlapius: 15) Lietuva XII amž., 16) Lietuva XV amž., 17) Lietuva XVIII amž., 18) Azija, 19) Afrika—fizišk. žemlapis, 20) Afrika polit. žemlapis, 21) Amerika—fizišk. žemlapis, 22) Amerika polit. žemlapis, 23) Australija, 24) Okeanija.

Visi tame dideliame išleide žemlapius bus puikiai nuspalvuoti, dirbti vienoje iš garsiausių Paryžiaus pieštuvų, Larousse'o Encyklopedijos firmoje. Be virš minėtų žemlapių tilps tame atlase daugybė šiaip jau piešinių, diagram-

ų, etc., iš kurių vienu akies dirstelėimu galės kiekvienas patirti, kiek kokia valstija turi kariuomenės, kaip didis jos laivynas, kiek turi skolų, kokius javus ir kiek jų turi kiekviena šalis ir tt.

Pats atlasas bus labai gražiai išleistas, ant puikaus storo popieriaus. Kiekvienas, kurs matė V. Kudirkos raštus, redaguotus p. J. Gabrio, tas gali numanyti, koks bus leidžiamasai jo atlasas, tuo labiau, kad jisai yra geografinis žinovas; pernai jo geografinis vadovėlis laimėjo premiją (girdėjome greit aplėis spūdą). Tas atlasas vienas bus kelių dolerių vertės. Męš gi, kad tuomi atžymėti laikraščio 25-metines sukaktuves—*duosime ji veltui* tiems savo skaitytojams, kurie užsirašys „Vienybė Lietuvių“ ant dvejų metų.

Svarbi pastaba. Tiems skaitytojams, kurie skaito „V. L.“ viršaus 20-ties metų, gaus jubilejinę dovaną puikiai išrištuose apdaruose, su jų vardu aukso raidėmis išspūstus.

Antra pasirinkimui dovana—didelė, netoli 400 puslapių knyga—*„Pažvelgus atgal“*, žinoma sociologiška apysaka Ed. Bellamy, kuri pirmutinė yra išleista pilname vertime lietuvių kalboje. Tą knygą perskaitęs, skaitytojas daugiau numanys apie gražų ateities surėdymą negu girdėjęšimtą kalbėtojų.

Trečia dovana, kaip paprastai kasmet duodame—trįs kalendoriai: 1) didelės informacijų kalendorius, su skaitymai, straipsniais, apysakomis, eilėmis, straipsniais, statistikos žiniomis, etc.; 2) antras sieninis kalendorius, rupestingai sustatytas (šiemet gavome daugybę padėkavonių už kalendorius, ypač už sieninį, kurio kalendorinės žinios viršija visus kitus tos rūšies kalendorius); 3) mažą kišeninį kalendorių.

Atkreipiame skaitytojų atidžią ant sekančios dovanų lentės.

Kas užsirašys laikraštį tiesiai iš redakcijos ant *dvejų metų*, galės šioje eilėje gauti dovanas:

Pirma serija:	
„Vien. Liet.“ 2 metams	\$4.00
Atlasas	2.00
Pažvelgus atgal	1.00
Trįs kalendoriai	.50
Tikra kaina	\$7.50
Skaitytojais gaus tik už	\$4.50
Antra serija:	
„Vien. Liet.“ 2 metams	\$4.00

Atlasas	2.00
Trįs kalendoriai	.50

Kaina	\$5.50
Gaus tik už	\$4.00

Trečia serija:	
„Vien. Liet.“ 2 metams	\$4.00
Pažvelgus atgal	1.00
Trįs kalendoriai	.50

Gaus tik už	5.50
Gaus tik už	\$3.75

Kurie užsirašys laikraštį ant vieno metų.	
Pirma serija:	
„Vien. Liet.“	\$2.00
Atlasas	2.00
Pažvelgus atgal	1.00
Trįs kalendoriai	.50

Gaus už	\$5.50
Gaus už	\$3.50

Antra serija:	
„Vien. Liet.“	\$2.00
Atlasas	2.00
Trįs kalendoriai	.50

Gaus tik už	4.50
Gaus tik už	3.00

Trečia serija:	
„Vien. Liet.“	2.00
Pažvelgus atgal	1.00
Trįs kalendoriai	.50

Gaus už	3.50
Gaus už	2.50

Visos šitos pasirinktinės dovanos yra skiriamos tik tiems, kurie tiesiai iš redakcijos užsirašys laikraštį iki šių metų 30 d. lapkričio. Prie šito męš dar norėtum atkreipti mūsų skaitytojų ir draugų atidžią kad tas dovanas gaus lygiai nauji skaitytojai ir seni, kurie iki pažymėto laiko prisieš pinigų.

Dėdami tokius didelius škaščius spauzdinimui ir išsiuntinėjimui dovanų-knygų męš tikimės, kad mūsų skaitytojai atjaus mūsų gerus norus ir pasiskubės užkviesti sau „Vienybė Lietuvių“ išanksto ant vieno ar dvejų metų ir duodamais priedais pagražinti savo bibliotėvas ir namelius; kadangi mūsų atlasas ir knyga „Pažvelgus atgal“ bus priskaitomi prie vieno iš kiekvienam darbininkui reikalingusių veikalų. Tikimės da ir to, kad kiekvienas mūsų skaitytojas pakalbės ir savo mylimuosius, draugus ir pažįstamus, užsakyti „Vienybė Lietuvių“ ir tuomi prigelbėti mūsų laikraščiai, įžengiant į antrą ketvirtadalį šimtmečio savo gyvavimo, jį didinti ir gerinti.

Su tikra pagarba

„Vienybės Lietuvių“
Išleistuvė.

Juodašimčiai.

(Kas jie yra ir iš kur jie atsirado?)

—„Apie pusantro tukstantio juodašimčių nuo Rygos ateina į Lietuvą!“

—„Jie žudo žmones, atima jų turtus, gėdina moteris, degina kaimus, ir kitokias šunybės daro. Skubėkime prieš juos!...“

Tokie tai šauksmai suskambėjo Lietuvoje 1905 m. gruodžio mėnesį. Ir tas išgastinąs garsas umo laikų, tik per vieną parą, sukėlė net dvejų pavietų gyventojus: Zarasų ir Ukmergės, Kauno gub. Žmonės neišpasakytai greitai ėmė ginkluoties prieš tuos, jiems dar nežinomus, „juodašimčius“. Vieni kitus varu prie to versdami, kas ką sugriebę: išklibusį šautuvą, surudijusį kardapalaikį, naują dalgį, ar storą kirvį, visi traukė į nurodytą vietą, į Kvietkų miestelį pakuršėje.

Kiek ten buvo tuščios baimės, kiek ašarų išlieta! Kokie griaudūs buvo atsiveikiniai vyrų su moterimis, mylimųjų su mylimomsiais, ir t. p.

Reikia pasakyti, kad lietuviai, mažai kas težinojo, išskyrus vieną—kitą, laikraščio skaitytoją: kas jie tokie per vieni, tie „juodašimčiai“. Vieni pasakojo, jog ateina kokie tai „juodi, giriniai žmonės“; kiti net tvirtino tikrai žiną, jog tie atsipludėliai esą „su viena akia ir su viena koja. Todėl tik dujei sykiu susikabinę gali bėgti.“ Treti dar baisesnes pasakas skelbė Žodžių visokių nesąmonių apie tai pasklido!

Kas gi ištikro buvo priežasčia to išgastingo sukilimo? Lietuviai per savo didįjį susivaziavimą Vilniuje buvo nutarę, neduoti kirsti girių Lietuvoje, ir jų gabenti į užsienius. Kaip ant jų patyčių vienas pakuršės dvarponis ėmė tuosyk ir pardavė dalį savo miško vertėivoms pirkliams. O tiejie pirkliai parsikvietė iš Rusijos darbininkus, raštų tašytojus. Aplinkiniai žmonės, tą matydami, nuėję, pasakė kirtėjams, kad jie neduosią miško kirsti ir jo iš Lietuvos išgabenti. Darbininkai išsyk be jokio pasipriešinimo, metė darbą, ir sugiję pas pirklius pasakė, kad jiems neduoda vietiniai gyventojai miško kirsti ir pareikalavo užmokėti jiems kelionės kaštus. Pirkliai, žinoma, kreipėsi pas miško savininką. Ir štai ką tie ponai išgalvojo: nutarė duoti

tiems darbininkams degtinės, kiek tik jie nori, ir inkalbinėti, kad tie pakui išvaičytų tuos lietuvius—„buntovėikus“ (maištininkus) su savo kirviais. Rusams darbininkams, žinoma, tos vaišės labai patiko. Ir kad dar syki žmonės mėgino neduoti kirsti, pasikėlė baisios muštynės. Ta žinia veikiai pasiekė ir esančius tą dieną Pandelio miestelyje jomarkė žmones, ir greitai pasiklydo po visą apylinkę gandas apie „juodašimčius“—nors ištikrųjų tai buvo tik juodašimtiškas darbas, bet vis gi netoks baisus, kaip žmonių gandas toliaus išplėte. Mat pas lietuvius yra paprotis kokį nors daiktą ar atsikimą pasakojant, vis padauginti, padidinti, tai yra—daug nuo savęs pridėti. Tokiu būdu ir šitoji žinia, be vaikščiodama nuo lupų į lupas per žmones, visai persikeitė, ir iškrypo iš tikrojo originalo.

Tas sukilimas, žinoma, ne nuėjo veltui; pasinaudojo iš jo šnipai ir policija, nes pamatė, kad daugomas žmonių turi ginklus. Ir paleido paskalas buk socialistai buvę sukėlę žmones prieš valdžią. Tuoj į tą kampą pribuvo „skrajojančios burys“ (letatelnų otriad) kareivių, pasipylė kratos, areštai, ir daugumas žmonių delto nukentėjo.

Tai tiek apie juodašimčius Lietuvoje ir kaip juos vietiniai žmonės suprato.

Kas gi ištikro yra tie „juodašimčiai“ ir iš ur jie gavo pradžią,—tuotarpu ne pro šalį bus pakalbėjus.

Juodašimčiai gavo pradžią 1904 metuose gegužės mėn. Buvo tai taip. Kursko mieste, Rusijoje, tąsyk visų miesto mokyklų mokiniai išėjo pirmąsyki viešai švesti 1-mąją gegužės. Matydamas, Kursko policijos viršininkas, tokią minią demonstruojančių mokinių, baisia nustebo ir nebesu manė, kas daryti. Areštuoti visus sykiu juk negalima! Šauti į minią tiesiog dar neišdrįso.— Antgalo pagaliaus štai ką jis sugalvojo: įsakė visiems savo tarnams—ir pat sai darbavosi kiek tik pajėdamas—užkviesti visus žulikus, bosiakus, miesto vagilius ir nuskurėlius, žadant jiems uzdyką degtinės ir visokias dovanas, kad šieje užpultų ant mokinių. Tokiu būdu jam per trumpą laiką pasisekė surinkti cėlą šimtą tų žmonių pasturlakų. Ir kada jau mokiniai grįžo atgal šiejeponai išgalvojo: nutarė duoti

mis, kuolais ar peiliais badyti—kas ką turėdami. Kadangi mokiniai nebuvo apsiginklavę tai tokiu būdu policijos talkininkams ir pasisekė išskirstyti tą mokinių demonstraciją.

Šitas gudrus Kursko policijos manevras labai patiko ir kitų miestų policijantams, žandarams ir slaptiesiems šnipams. Ir neužilgo tais pačiais metais panašiomis žulikų talkomis policija pasigavo ardyti studentų demonstracijas. Neužilgo pradėta tamsųjų miestų gūvalą jau ir plačiau pnaudoti. Taip, sukurstyti tamsuoliai budavo dažnai jau užpuola mušti žydus ir inteligentus, o tankiai ir streikuojančius darbininkus (nors prieš šiuos paskutiniuosius ne labai sekėsi, nes darbininkai greitai nujautė, kame dalykas ir greitai pradėjo ginkluoties ir perti policijos samdiniams kailį). O kadangi pradžią tokiems juodųjų gūvalų buriams davė Kursko žulikų „šimtas“, todėl greitai ir visų miestų, policijos organizuojamiems mušikams, per laikraščius tapo duotas „juodosios šimtinės“ (čiornoj sotni) vardas, kuris ir po šiai dienai pasiliko.

Rods vėliaus „juodašimčių“ galė nusilpnėjo, kaip yra sakoma: tamsūs žmonės, tamsūs darbai, tamsi istorija, tamsoje dingo. Vienok nereikia manyti, kad juodašimčiai visai butų pranykę. Ne! Jie dar tebegyvuoja iki šiai dienai; keletas jų net Rusijos Vals. Dumoje sėdi. Tiesa, pirmieji žuvo, pranyko, nes buvo persilpnė. Bet dabar jų taktiką laiko kiti; šiejie jau susideda iš drutesnių ir turtingesnių žmonių. Šieje net nenori, kad juos tuo pačiu „juodašimčių“ vardu šauktų. Todėl pasirinko sau daug dailesnį ir patriotišką vardą „Tikrųjų Rusų Sąjunga“ (Istino Ruskij Sojuz). Bet žmonės tą jų vardą užmiršo ir vadina juos po senovės „juodašimčiai“. Ką tu jiems padarysi...

„Tikrieji Rusai“ pasirodė dar veiklesni, nes—kiek jie 1905—6 metais surengė žydų skerdynių, kaip antai: Kievoje, Odesoje, Kišinevoje, Baltastogėje, ir kt.! Ždžiu, pasirodė darbščiausiai, bet atgaleiviškiausio tipo rusais „patriotais“. Iš jųjų rankos žuvo net dujei Dumos atstovai: Iollosas ir Herzenšteinas. Už paskutinį net į teismus buvo pradėta jų vadovus tąsyti,

laikė mišų pradėjo alasyti juoktis ir kojomis trepsėti, rodydami neapykantą katalikams, o drauge ir savo kvailumą. Kunigas, žinoma, per pamokslą pasakė, kad to daugiau nebutų ir geriau, kad į bažnyčią tokie ergelių jėškotojai neitų. Tas juos užgavo ir pradėjo spaudžinti ir dailint visokius popergalius, niekindami tikėjimą ir kunigiją; tikintieji, žinoma, da daugiau jų neapkenčia. Su knygte prie tokių žmonių ištole nebeprieisi. Ištikro ar galima vadinti tokius žmones apšvietais, kaip jie patys sakosi?

Darbų čia yra visokių; bet dabar daug šapų nedirba, tai daug ir žmonių be darbo.

Jackson, Mich. Lietuvių šitam miestelyj bus koksa 100 ypatų. Gyvena išsiskirstę į dvi dali miesto. Pirmoji vad. „Motorville“, antroji — „Junction“.

Darbai čia eina prastu.

Lansing, Mich. Čia lietuvių suradau tik du. Labai gaila, kad čionai nėra lietuvių, nes man būnant ten darbai ėjo gerai ir mažiausia mokeskis — \$2. Pigesnio darbo nėra. Tiesa, sunku čia gauti gyvenamosios stupos, bet vi gi kaip nors gautų pora šeimynų. Jei kas iš lietuvių ten nuvažiuotų, arba užvažiuotų, tai tegal apžiūrėjęs kaip eina darbai, praneštų per laikraštį apie tai ir stengtis ten apsigyventi nors kelioms šeimynoms.

Flint, Mich. Šitas miestas, galima sakyti, visai naujas, nes tik pora metų atgal pastatė automobilių fabriką; tai ir privažiavo leukų visa galybė. Lietuvių sako yra trys šeiminės, bet aš suradau tik vieną ir kelis pavienius. Čia lietuviams neapsimoka važiuoti uždariautų, nes daug lenkų ir mažos mokesčiai, o valgomieji daiktai brangūs; stubes gauti irgi sunku.

Bay City ir Saginaw, Mich. Ten jau aš seniau buvau; tada buvo anglių kasyklėse streikai. Dabar, rodos, eina gerai.

Lietuvių ten yra daug, kaip vienam miestui, taip ir kitam, tik labai išsimetę ir labai žemai „kulturoje“. Kai kurie iš mainierių ir gerai uždriba, bet, daugiausia ir pradirba — smuklėse. Nestebėtina, kad ir tamsumas ten visus perėmęs. Nėra kam mat ir žinutės paduoti į laikraščius; o ištikro butų labai gerai.

Muskegon, Mich. Suradau čia tris lietuvius, vedusius lenkes; bet ir patys pavirtę į lenkus. Gaila. Tiesa, aiškiai nesako to, bet kas iš to, jei vyras gyvena po pačios parduot? Ir kur tik man teko susitikti su lietuviu, vedusiu lenkes, tai visur pati pamynus savo vyrą, ir nepavelija jam lietuviškai kalbėti!

Darbai čia nepergeriausiai, užmokestis ir maža.

Mikas Stančikietis.

Portland, Ore. Jau nuo keleto metų atgal čia lietuvių

aplūgyvenę, o dabar tai čia yra apie 200 asmenų. Yra ir gerai pasilaikančių, o koks penkiatas ir biznierių. Čia lietuvių gyvena išsiskirstę po visą miestą.

Daug čia yra keliaujančių lietuvių: maišosi tokie visur ir niekad neužsiganašina savo užsiemimui, — eina darbas nuo darbo, miestas į miestą. Daugumas lietuvių labai nu puolę ir doriškai: atsižymi nepastovumu, — ką uždriba tą ir prašvilpia karčemoje, o puslankiniai, apskurę, suvargę, išsižadėję savo tautos leidžia laiką labai vargingai.

Darbai čia eina gerai ir naujai atvykę čia darbą gana labai greitai. Uždarbis — \$2 25 iki \$4 už dešimtį valandų arba į dieną.

Darbai sunkūs, daugiausiai medžių fabrikuose arba foundre-e, miškuose, ant ukių, priemamų (janitor) ir t. t.

Nepersenai čia pasirodė kokai p. P. Atkočiūnas, rodotas pats, ką įsteigė lietuvišką skyrių viešame knygyne Kenosha, Wis. Jis čia ilgai vaikščiojo pas lietuvius, ragindamas, kad rašytųsi į draugystę. Jam pritarė p. A. Jakubka ir taip dabar sutvėrė susišelpiamąją draugystę, po vardu Lietuvos Snuų, kurion galės prigulėti podrang merginos ir moteris; bet jų čia labai mažai yra, o butų labai reikalingos; joms čionai darbų daug yra: prie stubų pas turtingus, liaundrėse, ir daug kitokių; o vienučiai tai aimanuoja, kad reiks pasent nevedus arba neišvengtinais reikės vesti svetimtautes.

Bet kas svarbiausia Portlande, tai tas, kad p. P. Atkočiūnas išsirupino lietuvišką laikraščius viešame knygyne; taipgi žada patalpinti ir lietuviškas knygas nors už kokias \$40. Tikimos, kad už poros metų portlandiečiai gyvnos labai puikiai. Dabar ateina knygynan šie laikraščiai: „Lietuva“, „Vienybė Lietuvių“ ir „Katalikas“.

Tekle.

Boston, Mass. Pora sa vaičių atgal Bostone rusų slapstosios policijos agentai išdavė Amerikos policijai du revoliucijonierius: Andrių Rullovą, latvių laikraščio „Proletariats“ redaktorių ir Pavluškovą, rusų revoliucijonierių partijos nari, kuopos pirmininką iš Chelsea, Mass.

A. Rullovas — mokytojas, vyras. Zuericho univeritete lankęs filosofijos kursą ir Leipzigo universitete studijavęs sociologiją. Jis yra kaltinamas, buk dalyvavęs išplėšiant Tiflisoj valstijinį banką.

Pauluškovas turbūt bus paleistas be kaucijos, o Rullovas negali atsiliuosuoti; turbūt eiro tarnai nori jį slapčiai išgabenti į Rusiją, nors dabar anglių Socialist Labor Partija uždėjo už jį \$1000 parankos. Vietiniai socialistai subūzdngituoti, kad Rullovą paliosuotų 26 rugp. „Tremont“ salėje buvo prakalbos, po kurių kokios 10,000 minia išnešė protestą prieš Rusijos šnipų šeiminkavimą Amerikoje. Kalbėjo kokio tai angli

laikraščio redaktorių Mr. Berrman iš New Yorko. Be to kasdieną dabar dėlei šito laikomos prakalbos, ir baisus draugijos judėjimas.

Star.

New Yorko Žinios.

— New Yorko uoste tapo sulaikytas Cunard linijos laivas „Lusitania“ ir nugabentas kvarantinon, Mat pasirodė, kad vienas iš keleivių serga nepaprasta liga. Kadangi Europoj jau prasiveržė cholera, tai todėl mūsų valdžios bijosi, kad ir čionai ji netikėtai neįsprustų.

— Perejusi statistika parodė, kad viename New Yorko esą gyventojų arti penkių milijonų (4,766,883). New Yorkas turi daugiau gyventojų, negu kai kurios čielos viešpatystės. Taip:

Bulgarija turi	4,158,409
Danija	2,659,000
Grakija	2,600,000
Norvegija	2,350,736
Šveicarija	3,559,000
Australija	4,275,306

— 80,000 suviršum plosčių siuvėjų ant East Side su didelė linksmybe sugrižo utarninke prie darbo, išstreikavę devynias savaites ir pilnutėliai laimėję streiką. Santaikas padarė per operatorių ir darbininkų bendrą konferenciją, kurioje darbdaviai veik ant visų unijos reikalavimų nusleido. Apskaitoma, jog streikuostolio apie pusantro milijono dolerių.

— Mayoras Gaynor jau beveik pagijo Kulka žaizdoje apaugo ir sako nei nereikėtų išimti. Dabar mayoras išvažiuosias dar kokiam mėnesiui laiko ant vandenių, kad galutinai pasitaisyti.

— Tarpe „Ruskių Golas“ ir „Russko Amer. Echo“ redaktorių vaidai pasiekė regis paskutinį laipsnį. Paskutinio laikraščio redaktorių Kruglik išsukė „R. G.“ redaktorių Okunevą... ant dueliaus.

— Uzdarytas tapo skyrius Russo-Chiniško banko, veikusio ant visos Amerikos. Ar tas turi kokį sąryšį su senenai buvusiu išakvojimu pinigų, nežinia.

Vietines žinios.

— Pagal šiemet padarytos statistikos Brooklyne esą gyventojų suvirš pusantro milijono (1,634,361) — pasidauginta per 10 metų ant 467,769.

— Coney Island policiją užklupo miesto mayoras, ir daugelis kaip viršininkų taip ir mažesnių policijantų bus patraukti teisman už pridengimą prostitucijų ir lošikų špinigų.

— p. Bukšnaičio surinkta teatrininkų grupelė prie Liet. Apšvietos Dr-ės stropiai mokinasi M. Petrausko libretto „Adomas ir Jieva“.

K. Sečtokas.

Kryžiuočiai XI ir XX amžiuose.

(Tąsa.)

Minėtina yra, kad jau X amžyje buvo pradėtas pamatų tiesimas kruvinai krikščionybėi Lietuvoje 1). Taip, Vaitiekus Pragos miesto vyskupas, atėjo Lietuvon netikėlių krikštyti bei atverstį juos prie „tikrojo Dievo“. Bet lietuvių, tikėdami į savo dievus ir klausydami augščiausiojo kunigo Kryvių-Kryvaičio, ir pildydami šalies įstatymus, jautėsi gan laimingai begyveną, todėl jokių reformų nereikalavo ir nepriėmė. O kad Vaitiekus su prievarta kišo į jėms savo persirikinimus, tad per savo atkaklumą pats galą gavo (997 m.). Po kelių metų (1008) atsidangino Lietuvon kitas vienuolis, vardu Bruno'nas. Besistengdamas nužudyti lietuvių laisvą dvasę pats tapo nužudytas.

Čia vėta pridurti, kad lietuvių per čielus amžius, garbindami savo „mielašūdinguosius“ dievus ir didžiai glamonėdami savo bočių-prabočių palikimus, — kurie buvo sutvėrė liuosybę ir laimingą lietuviškos tautos gyvenimą, — podraug tikėjo, jog tą laimę suteikia jiems jų dievai; todėl, kad nenustoti laimingojo gyvenimo arba neužrustinti savo dievus, — lietuvių griežtai atsakydavo priimti naują krikščionių Dievą-Jėzų. Juo labiau, kad vienuoliai pirmųjų-pirmiausiai inkalbinedavo lietuviams-stabmeldžiams, idant jie išsižadėtų savo turtų laimingojo gyvenimo, — ždziu sakant, kad paliktų kunigų vergais ir penėtojais. Vienuoliai n-sigėdėjo grobti žmonių turtus ir skęsti vieto lelavimuose. Tokis, anot pačių katalikų, jų šventų vyrų arba apaštalu veidmainystė labiau erzindavo stabmeldžius.

Bet nežiurint į lietuvių nepasidavimą, vienuoliai bei misijonieriai, kaip įmanydami smelkėsi Lietuvon, idant tarpe lietuvių šv. evangeliją platinė. Taip XII amž. į Padanguvį arba latviais apgyventą Lietuvos dalį, atėjo naujas misijonierius Meingardas, kuris nors išpradzių krikštijo lietuvius tik vandeniu, bet kad lietuvių nenorėjo išsižadėti liuosybės ir tikybos, tada „šventas vyras“ griebėsi netikėlius krikštyti jau nebe vandeniu, bet kardu. Suprantama, kad panašus krikštas negalėjo atnešti jokios naudos; todėl pats krikštytojas, daug pralėjęs nekaltų žmonių kraujo — galą gavo.

Neilgai lietuvių tiesidžiaugė atsikratę nuo to neprasyto „gribėtojo“: tuoį gavo kitą vyskupą, vardų Bertholdą, didelį turtų gobeją ir nesigalintį žmonių kraujo. Nelengvai lietuvių norėjo pasiduoti, nors Bertholdas juos krikštijo kardu ir ugnimi. Matydamas, kad bus sunku pergalėti liuosybėj gyvenančius žmones, Bertholdas kreipėsi pas popėzių, idant anas leistų susaukti kryžius karę. Matyt, popėziui kruvinas krikštas turėjo patikti, nes jis veikiai išleido bullesį visus krikščoniškus kraštus, žadėdamas kiekvienam atleisti visokias nuodėmes, jei tik eis lietuvių krasto padaryti krikščionišku. Bertholdas surinko nemažas gaujas įvairių parėjunų-avanturistų ir puolė į latvių šalį, pasiryžęs tenykščius žmones apkrikštinti jų pačių krauju. Kilo iš to baisios karės, kuriose patsai Bertholdas galą gavo (1198 m.).

Tada maldingieji katalikai, intužę ant gi nančių savo liuosybę žmonių, viską, ką tik sutiko, kardu ir ugnimi naikino. Frukstant energiško vado, parsikvietė kitą vyskupą, Albertą. Tas tapęs maldžionių bei viso svieto klajunų vadovu Lietuvos pasieniuose, idant griečiau pavergti vietinius gyventojus, pradėjo pamatuoti Rygos miestą, pylį ir ant galo kareivų Ordeną (zokoną), kurį paskui pavadino „kalavijuočių ordenu“.

Inkures tą lizdą, išnaujo sukvietė gaujas maldžionių ir 1204 m. užpuolęs šimtus, tūkstantčius lietuvių išžudė, kitus pavergė, išplėdamas jų liuosybę, turtus. Taip žvėriškai nuo krikščionių teriojamas kraštas, pavirto vieto mis į pusčias: laukai užžėlė usnėmis, dirvonais; pievos užžėlė krmais; gyvuliai tapo išnaikin

1) Platesnis aprašymas apie įvairius tikėjimus, kryžievių ir kalavijuočių, kurie teriojo Lietuvą — jų darbus, — galima bus rasti atskiroje knygutėj, „Lietuva ir krikščionybė“, kuri neužilgo bus atspaudinta.

ti; žmones išžudė, o likusieji bėda mirė... Bet to nebuvo gana. Albertas užkariavęs latvių apskričius, grudosi gilyn į Lietuvą ir viską naikino, ką kelyje sutiko. — Žmones laikė baisiausioje verguvėje; atėmė iš jų vieną trečdali žemės; u dėjo didžiausias rinkliavas; vertė kunigams dešimtinę d.oti, — žodžiu sakant, lietuvių turėjo yt mulai dirbti ir viską, net savo žemę atiduoti krikščionių kunigams ir kalavijuočių ordenui.

Žinoma, lietuvių nebegalėdami pakelti krikščionių jungo, tautiai sukildavo prieš savo neprietelius, bet pasilikę pergalėtai, da labiau budavo spaudžiami. Juo labiau, kad Albertas tankiai sukviesdavo naujus valkatų gaujas, o jau kaip nuo 1199 m. iki 1219 m. — Alberto pirmas krikštas — buvo už uldinėti ramiai sau gyvenančius žmones, išplėsti jų turtus, pavergti gyventojus ir tt. ir tt. Nors jis buvo krikščionių vyskupas ir Kristus vietininkas, tačiau savo žiaurumu pralenkė net pagonis ir mongolus. Kas metas net po kelis dešetkus kartų išsint nėjo ant lietuvių savo ordininkus, kurie neturėdami žmoniškumo, anot Simano Daukanto, labiau panašūs į pasiutusį žvėrį, negu į protingą žmogų. — viską plėšė ir naikino!...

Taigi, nors trumpai peržvelgėme, kaip krikščionybė buvo platinama Padanguvyje arba kur gyveno lietg lai, žemgaliai ir kurštininkai, dabar p žvelgkime, kaip ji buvo platinama Pavyslyj bei vakarinėj Lietuvos dalyj, kur gyveno Prusiai.

Jau augščiau minėjome, kad X amžyje Vaitiekus su Brunonu atėjo į Prusų šalį skelbiant Kristaus evangelijos, vienok, nieko nepesė, patį prazuvo. XIII amž. atėjo viens iš žymesnių misijonierių — Kristijonas, kuris savo mokslumu, padorumu dangeliu skyrė i nuo augščiau paminėtųjų. Bet lietuvių (prusiškiai) jau turėdami gyvus paveizdus iš savo viengėnčių Padanguvėnų, t. y. matydami jų baisius vargus, ašaras, vaitojimus po krikščionių jungu — ir Kristijoną laikė už veidmainį

(Toliaus bus.)

Iš tarptautines „Santaikos Liigos“ suvažiavimo.

Tuomet pu kaip visos v. l t jos ooliai truisia, kad kuodaugiau apsiginkluoti ir visuomet ant pagatavo buti stojimui prieš vieną-antrą į karą, kasdieną vis daugyn ir daugyn atsiranda visasvietinės santaikos ir ramybės šalininkų, kurie karštai nun skelbia, jog laikas jau visoms viešpatystėms pamesti barbarišką budą — su kumščia, ugnia ir kardu jieskoti teisybės, ir laikas jau visoms civilizotoms šdims susitarus, inkurti vieną visasvietinį tribunolą, kuris visokius tarpe valstijų nesutikimus išristų ramum trečiųjų teismu. Šitie tai idėjos žmonės sutvėrė tarptautišką, taip vadinamą „Santaikos Liigą“, kuri iš savo iniciativos laiks nuo laiko sukvičia tarptautiškus kongresus. Į tuos kongresus suv-ziuoja iš visų kraštų daugybės rašytojų, reformatorių, humanistų, diplomatų, politikos vyrų ir įvairių atsižymėjusių visuomenės veikėjų. Tokis tai kongresas buvo ir šiemet laikytas, pradžioje rugpjūčio mėnesio, Švedijos sostinėje — Stokholme.

Į šitą kongresą pribuvo mažne iš visų civilizotų valstijų (net ir iš Rusijos) apščiai delegatų — viso apie 600 asmenų. Pribuvusius Švedijon svečius nevien stokholmiečiai, bet ir pati vietinė monarchiška valdžia labai svetingai priėmė. Svetimų d lykų ministras Taube karaliaus vardan pasveikino kongresą ir savo prakalboje iškilmingai nurodė, kaip tai graži yra „Santaikos Liigo“ idėa, ir kaip jau nebeatidėtinai šiandien reikia visoms tautoms vykinti solidariskumą ir brolybę, ir kad neišvengtinais artinasi valanda, kuomet teisybė turės užviešpatauti ant ilgai duravusios kumštinės prievaratos.

Kiekviename šitos liigos susivažiavime pasirodo vis naujų santaikos šalininkų, kaip iš lauko profesuros, taip ir valstijos atstovų. Patebėta buvo ir šiemet, kad į santaikos kongresą atvyko pagaliaus net tokie žmonės, kurie da višai senenai tarptautinę santaiką aplamai skaitė idealistų sapnu, ir nuo katedrų arba raštuose

ry. Policija įieško visų, nušvežusių čielą namą!

× „Westmin-ter Gazette“ praneša sensacijinę žinią apie buk tai pabėgusį iš Salonikų, buvusį turkų sultoną Abdul Hamidą. Tas laisvatis rašo, jog išvažiuojant į Konstantinopolį ex-sultano pačioms, vieton 12-kos moterų, iš Alatinos dvarello kokiu tai būdu išėjo trylika, prie to viena buvo labi sena ir kuprta. Spėja, kad tai buvęs persitėdėpat-ai buv sultanas. Dabar tą dvarelį saugo kareiviai, nieko neleidžia ir neišleidžia, o belaisvio sultano ištikrųjų viduj nėsą.

× Tarptautiniame socialistų kongrese, kuris dabar laikomas Kopenhage, rugp. 27 d. tapo atlaikyta ir moterų socialistų konvencija. Tarpe didžiausio triukšmo didžiama nutarė atmesti tokį sufragizmą, kuris būtų „siauras“. Tik už tokį sufragizmą moteris socialistas agitavo, kuris panėšį į socialistų programos reikalavimus.

× Rugpjūčio 26 d. tarp tautiškaime socialistų kongrese priimta rezolucija, kurią įnešė Anglijos unijų atstovas, kad iššaukti ant trijų savaičių tarptautišką streiką visose jurirų priepilaukose, iki laivų savininkai nesutiks išrinkti komitetą ir nesutiks su unijomis apie jurininkų buvį pagerinimą.

Parėjus militarizmo klausimui, kongreso oratoriai labai smarkiai sukritikavo Amerikos ex-prezidentą Ruzveltą. Vokiečių reichstago atstovas Ledebour pavadino Ruzveltą „politišku barabanščku“. Sako: „Jis užmiršo, kad jis važinėdamas po Afriką ir Europą atstovavo demokratišką tautą, kuri gimė tik per revoliuciją. Gėda jam už prisiliejimą prie Anglijos valdonų priešai Egipto patriotus“.

Paties gi anti-militarizmo klausimo kongresas aiškiai neišrišo, nes „nusiginklavimo komisijos“ nariai patį tarp savęs gerai nesuitaikė: vieni reikalavo armijų nusiginklavimą dabar įvykint, kiti patarė palaukti, iki pribrės tam tikra valanda.

× Laikraščiai rašo girdėję, buk Chinų jauno imperatoriaus regentas, nebeapgalėdamas suvaldyti demokratizuojančios savo šalies, norįs paršikvisti Amerikos buv. prezidentą, T. Ruzveltą, sau už patarėją. Alga, sako, mokėtų trisysk didesnę, negu Ruzveltas prezidentaudamas gaudavo.

× Francuzų orlaivininkas Leon Morane, šią savaitę ties Paryžium pravrįsno visų orlaivininkų rekordus užskridimu augštybesna: jisai pasikėlė ant savo vienasparnės mašinos ir 7,054 pedų augščio. Ikišiolei buvo užskridęs augščiausiai amerikietis Drexel—iki 6,752 pedų.

× Rusijos c. r. s. su savo motere atvyko į Votiją, pas savo ušį, esą tuning-ikšį. Storas kareivių kaidnas carų lydi, nes policija tvirtina, jog paskui svečius seką anarchistai. Du žydėliai jau tapo

areštuoti, kaipo nužvelgti asmens Laikraščiai aprašo, kaip caras išrodas labiau nutukusiu, negu pirma.

× Indijose apšveikė medvilnės išdarbių krzis. Mieste Bombay užsidarė septyniuos didžiausios medvilnės darbiavietės ir apie 7000 žmonių pasiliko be darbo.

× Lies Balmoral Castle, Anglijoje, šianedel medžioklės laiku karalius Jurgis, vieton žveries pataikė į Lordą Kilmarnoke, kuriam šruotai nušė ausį, suėjo keli petin, prakirto nosį ir sudaužė akinius. Išsiaiškinaus t. m. karalių parvežė Londonan kuone apalpusį.

× Anglijos lordų palaton įnešta indomus projektas apie suvaržymą valkatų. Mat pastaraisiais laikais labai privisę Anglijoje važiuotų valkatų panšų į Lietuvos ubagus su budomis, kurie užsiima vagyste ir terorizuoja kaimiečius. Apskaiyta esą, kad apie 12,000 tokių budų kursuoja po kaimus. Bet projektas tapo užprotestuotas, štai dėl tokių priežasčių. Anglijoje ne vieni valkatos važinėja, bet podraug čigonai ir dideli ponai. Čigonai užsiima įvairiais amatais ir vodevilių lošimais. Tai gi jie yra draugijai nau dingi. Taip gi negalima bausiti nei ponų, kurie pastaraisiais metais gyvena po marškelėmis ant vežimų, ir važinėja ant kelių, nes esą sveikiau, negu bustuose. Dabar klausimas: kaip iš tų trijų elementų, važinėjančių budose, išskirti valkatas—vagius?

IŠ AMERIKOS

Ruzvelto prakalbos. Buvusis prez. Ruzvelt savo žodžio nedalaiko, kurinomi užsigynė politikon nesikišas. Vos sugrįžęs iš medžioklės pradėjo organizuotis sau šalininkus, rašyti politiškus straipsnius, ant galo pasileido važinėti su prakalbotomis. Dabar lankosi vakarinėse valstijose. Paskučiausiai buvo garsinga jo kalba Kansas City, Missouri valstijoje. Kalbėdamas pėrė kailį korporacijoms, agitavo už politiška teisybę, primetė lipšniu žodžių darbininkams. Minioms tai neišpasakytai patiko. Republikonai insurgentai visur atgija ir vis plačiau pradėdama kalbėti, kad Ruzveltas bus vėl pastatytas kandidatu į prezidentus.

Unijos šaukiasi Ruzvelto. Pittsburgo apylinkėje iškilo angliakasių streikas, kasyklose Irwin ir Westmoreland. Dėlei susirėmimo su streiklaužiais tapo areštuoti penki unijos viršininkai ir di strikto prezidentas Fuhana. Šis dabar atsišaukė prie Ruzvelto, kad darbininkus su kompanija sutaikintų. Ruzveltas žadąs sutaikint. Jo žodis dabar daug sveria.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Springfield, Ill. Mieste lis—nevisai mažas, daugiau siai turtuolių apgyventas; yra

dailiai išpuošty medžiais gėvū. Darbininkai gi apsigyvenę aplinkui dumais surukusias šapukes ir užmiesčiais, iš kur arčiaus dąsiekti anglių kasyklės, kurios čia tiesiasi beveik aplink visą miestelį. Darbai anglių kasyklose, kaip sustojo ėję bus jau netoli 5-kių mėnesių ir nežinia kada darbininkai su darbdaviais susitaikys. Darbininkai labai suvargo, nes per tuos penkiuos mėnesius iš unijos tegavo 21 dol. pašalpos; bėdinesnieji jau nebežino nei kaip išsimaitinti, o kitokio darbo niekur negalima sugrėbt. Visi laukia geresnių laikų, kaip gerve giedros.

Yra čia nemažai gyvenančių ir lietuvių—apie kokius 1,300, o gal ir daugiau; keletas jau turi savo namelius; yra keletas ir krautuvelių; smuklų gi daugiausiai, nes išviso bus apie 200 suvirš, o lietuviškų—į 25. Yra keletas ir draugijų, kaip svietiškių taip ir dvasiškių. Užėjus bedarbei, negirdet ką—norints veikiantas draugijas.

Labai lauktinas čia būtų lietuvis gydytojas, nes iš 200 Springfieldo daktarų, visi sve tintaučiai, kuriems lietuvių išmoka labai daug pinigų ir tai negali taip ligonis išpaskot savo ligos, kaip lietuviui. Gerą čia lietuvis gydytojas gyvenimą padarytų.

Ašvietimas, rodosi, neze miausiai stovi tarpe lietuvių, jei bent tik kai—kurie smuklininkai platina tamsybę su pagalba girtuoklystėn pratinimo.

Rugp. 7 d. keletas karštesnių katalikų, vadinamų biznierių, sumetė po bertainelį rudžio; da ir kunigas Čiuberkis nuo savę pridėjo 6 bertainelius, ir tą visą „dinamitą“ nuvežė į užmiestį, į ganyklas; paskui nubrazdėjo vyrai su moterims ir vaikais, prisidėję pintinėles su valgiais, gertų. Patįs žmonės bedarbes laiku negali nusipirkti raugo, o vargšų išnaudotojai, bijodami, kad nepamirštų bedarbes laiku raugo, suteikė jiems tą nors už dyką, kad savo protą galėtų ant toliaus apsvaigint.

A. Čekanauskas.

Grand Rapids, Mich.

Apie šito miesto lietuvių miela rašyti, nes visi gyvena kruvoje, yt Lietuvoje kur sodžiujė. Turi čia savo bažnyčią ir dvi sali. Tik ką, kunigas Matulaitis, nors lietuvis, bet mažai rupinasi lietuviystės reikalais. Šia pavyzdys. Siemet, kaip visur, taip ir ščia, lietuvių nutarė apvaikščioti Žalgirio jubilėjaus paminėjimą atskirai nuo lenkų. Bet kur tau? Kunigas nori, kad būtų su lenkais ir gana. Girdi, lietuvių be lenkų nieko dar negali; esą, jų nedaug, tai nēr ko ir rodyties ant gatvės prieš žmones. Jau buvo veik ir prikalbinęs vietinius žmones eiti su lenkais; bet viename susirinkime pašoko prieš kunigą jaunas vyrukas Cibulskis ir ėmė išrodinēt, kaip lenkai nešaria veda su lietuviakova, ypač va Lietuvoje, kur net bažnyčiose kelia alatus ir varu nori atmesti lietuviams nesuprantamą kalbą. Šitas ir padarė Grand Rapids lietuviams atsikvošėjimą. Nors

kun. Matulaitis ir labai norėjo lietuvius prikinkyti prielenkų, bet vistiek Žalgirio apvaikščiojimą lietuvių jau turėjo skyrium.

Ten buvęs.

New Britain, Conn. (Mūsų korespondentas.) Tėv. Myl. Dr—es 23 kuopa rupju čio 29 d. surengė prakalbas, paminėjimą, mušio tie Žalgiriu. Kalbėtojai buvo šie: kun. Žebrius, T. M. D. pirmiuninkas J. V. Lutkauskas iš Brooklyn, N. Y. ir K. Balčiūnas iš Waterburio.

Atidarius M. Čeponiui susirinkimą pirmasis kalbėjo, kun. Žebrius. Jisai aiškino kiek apie Žalgirį: kokiose vietose tas mušis buvo ir dėl tokių priežasčių įvyko. Taipgi sakė, kad tuometinis popėzius anaipol nelaiminęs kryžiuokų, kad jie taip sau patįs per save užpuldinėjė ant nekaltų lietuvių. Jo kalba buvo taip sau pajvairinta su juokeliais; klausyties nebuvo nuobodu.

Antras kalbėjo p. K. Balčiūnas, ragindamas visus švieties, nes sako: yra faktas, jog lietuvių maža tesupranta raštų skaitymo vertę, kad nei savo dienraščio negali užlaikyt; o skaitymas, tai geriausias įrankis pakėlimui mūsų tautos, nes skaitydamas žmogus visados moka giliaus pažiūrēt į gyvenimą, išmoksta geriaus mylēt savo kalbą ir t. t. Priedė pavyzdį iš žydų. Sako: žydas kad ir į pasaulio kraštauneis, vis žydu bus; tai reiktų ir mums taip daryt.— Jo kalba buvo trumpa, bet užimanti.

Paskutinis kalbėjo J. V. Lutkauskas, kurio publika su nekantrumu laukė. Kalbėjo ilgokai ir kas čia nebuvo apkalbėta? Viskas! Visos tautos ydos buvo aikštėn iškeltos, visi gavo bart.

Bet, rodosi, neužtenka šiuose laikuose išbart ir pasakyt, kad jų ratai ir ratukai, partijos ir partijėlės neveikite viens kitam priešingai, nes tas negerai. Reikia žinot, kad kiekvieną partiją ir partijėlę pagimdo patsai gyvenimas, ir kiekvieną gražiai—teisingai nu-teist, reikia daug laiko; ir ap-sistojus rasi galima būtų rasti, kad ir tos „girnukės“ (Lutk. žodžiai), kurias kiekvienas savo kampe suka, sutaisytos pagal senovišką lietuvių patarlę, kad: „Naujos girnos geriau mala“. Į tą kaip tik ir neatkreipė mūsų kalbėtojas atidžios; jis labai pesimistiškai žiuri į mūsų lietuvių „Ap-skrėčius“, „Sąjungas“, „Pas-kolės Ratelius“, ir t. p. Pasakė mums objektyvišką prakalbą.

Aukų, Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų namams rinkta apie \$20. Tarpuose prakalbų buvo deklamacijos, kurias išpildė p. Nevulijų vaikučiai. Žmonių atsilankė apie 150; moterų buvo tik keliolika.

Detroit, Mich. 27 ir 28 d. d. rugpjūčio atsibuvo prakalbos. Kalbėjo A. Baranauskas, L. S. D. P. atstovas,—pirma dieną apie Lietuvos ir visos Rusijos padėjimą, o ant-rą—apie Amerikos. Prakalbos pertraukose buvo dainos

ir deklamacijos. Aukų surinkta suvirš 15 dol.

Detroito saliuininkai, dagirdę kas kalbės, kalbino žmones, kad neitų į prakalbas; esą, vely eikškit, vyrai, išsigersime; ką jūs ten veiksite pas tuos bedievius—socialistus. Tačiau daugumas jų nepaklausė.

Detroito lietuvių smarkiai pradėjo agitaciją varyt prie apšvietos; daugiausiai darbuojasi L. S. S. kuopa, rengdama prakalbas ir patį, turi du kartus mėnesy susirinkimus.

Čia dabar lietuvių jau turidu knygynų: vienas laisvamanių, kitos L. S. S. kuopos. Abelnai čia lietuvių kruta,—kur tik nepaziūrėsi, vis kyla diskusijos: ar vestuvėse ar krikštynose. Girdėtis, jog karštesnieji katalikai dėl šito labai esą susirupinę, nes parapijonįs mažinasi, o socialistų kuopa didinasi. Rengėsi parapijonįs statyt kleboniją, ale nesuitaiko tarp savęs, nes da nežino kas turi nuo bažnyčios „dytą“; kaip statė bažnyčią, tai saliuininkų komitetas sakė jis turįs ant bažnyčios dytą, o dabar pasirodė, kad jį turi vyskupas. Kaip pradėjo statyt bažnyčią, tuomet buvo labai smarkios iškilę diskusijos: žmonelės nenorėjo užrašyti bažnyčios vyskupui, bet sau; tuomet saliuininkai aiškino tamsiems žmonelėms, kad jeigu nebus ant vyskupo bažnyčia aprašyta, tai esą jūs negalėsite but katalikais, busite pagonij. Tą išgirdę, žmonelės pasibijojo, kad neprapuldyt dušios, ėmė ir užrašė bažnyčią vyskupui. Dabar pamatę, kaip kitur pradėjo lietuvių provoties su vyskupu ir Detroito lietuvių smarkiai kelia protestus vieni priešais kitus. Dėl šito nutilo ir klebonijos statyma.

Myliantis Teisybę.

Grand Rapids, Mich.

Rugp. 18 d. Šv. Petro ir Pauliaus svetainėje lietuvių salošė teatras—vaidino vieno akto „Knarkia paliepus“. Neblogai nudavė roles: kapitono J. Feiberis, Irenos—A. Abromaičiūtė, kareivio—J. Kriščiūnas. Biskį silpniaus ir be drąsos lošė Joną—F. Janušaitis.

Po teatrui Šv. Kazimiero mišrus choras, vedamas V. Stasevičiaus, puikiai sudainavo „Garnys“ ir „Močiute“. Dainos taip sujudino klausytojus, kad kiti sakė: „tai, brol“, pasijunti, kaip Lietuvoj!“ P-lė Matulaičiūtė deklamavo „Grazumas Lietuvos“ ir vienos merginos padainavo „Saulutė“. Gerai nudavė J. Valentinavičius solo „Žydo rauda“ ir padainavimas „Temsta dienele“. Neblogai taipgi išėjo dviejų moterų duetas angų kalboje „Love me“. Paskui kvartetas užtraukė „Eina garsas nuo rubeziaus“ ir ant galo choras „Tegul giria šlamščia užia“.

Vakaras nusidavė kuopukiausiai. Užbaigiant buvo šokiai. Papeikt reiktų kiek pačią publika, kad neramiai užsilaukė.

Teatras buvo loštas vietinio lietuvių naudai—p. Margelio, kurio moteris ilgą laiką serga. Nesenai čia palaidojom netikėtą mirčia pasimirusį lietu-

vį, Juozą Grigaitį, kuris buvo iš čia nuvykęs į Oklahoma City, Okla., ir ten gavęs prie hotelio darbą, o 16 d. rugpnaktį tapo rastas nebegyvas. Daktaras pripažino, kad miręs iš karščio. Nabašninką iš ten pargabeno į Grand Rapids. Velionis buvo iš amato mašinistas, da 31 metų senumo, gimęs Remeikiuose, prūsų Lietuvoje.

21 d. rugpnaktį čia perėjo labai didelis lietus su audra; lijo per 10 minučių ledais didumo kaip pupos; audra mieste daug nuostolių pridarė. O prieš tą dieną taip buvo karšta, kad daėjo iki 90 laipsnių ir iš karščio 4 ypatos pasimirė.

J. Garnupis.

Chicago, Ill.

Lietuvių Jaunimo Ratelis, kurį jau girdėjom iš jo darbų, yra susitvėręs jau beveik metai; pereitą sezoną ratelio nariai nemažai pasidaravo mūsų visuomenės šioj miesto daly, kur lietuvių taip buvo apsnudę, ir laiką perleisdavo tik prie kazyrų ir smuklėse. Ateinančiu sezonu girdėtis L. J. R. taipjau žada da stropiau darbuoties, ir galime tikėtis, jog šios miesto dalies jaunomenė, laikui bėgant, atpras nuo lošimo kortomis ir nuo lankymo smuklių, o pradės lankyti naudingus vakarus.

L. J. R. jau turi pasiskyręs veikalus visam sezonui. Pirmiausiai žada lošti „Lietuvaitė“, paskui „Užburtas Kuni-gaikštis“ ir „Orleano Mergele“. Jeigu mūsų visuomenė tam prijaus ir prisidės lankymu parengtų vakarų, galima tikėtis, jog J. L. R. parengs ir daugias vakarų su vaidinimais. Viršminėtas Ratelis taipgi žada ir kitiems patarnauti; taip, girdėtis, jog yra užprašytas lošti šioms draugystėms: Tėvynės Myletojų Draugystei No. 1 loš „Milionai Vandenyje“; 122 kuopai S. L. A., Šv. Agotos Moterų Draugystei, ir „Garsus Vardas Lietuvių“, tautiška draugystei.

Ateinančiam sezonui L. J. R. vyriausybė išrinkta iš šių ypatų: pirm. J. Geštautas, jog padėjėju—M. Dundulienė; protokolų rašt. A. Zolciūtė; fin. rašt. P. Berzinskiūtė; išd. A. Berzinskas. Režisierium M. Dundulienė; scenerijum J. Zolpis; centras susinešimų K. Stryneckis; reklamatorius St. Mockus.

L. J. Ratelis prima narius be skirtumo nuomonių: gali prigulėti tautietis, socialistas, bažnytinis, laisvamanis, etc., kas tik myli sceną.

T. Klevelis.

Detroit, Mich.

Čia lietuvių bus gal į 1000 asmenų; gyvena išsimėtę po miestą. Didžiausia dalis gyvena apie Hubbard ave., antroji gi dalis—apie East Side ir trečioji—Delray priemiestyje.

Inteligenciją galima suskai tyti ant vienos rankos pirštų; bet ir toji miega. Tiesa dirba taip vadinami „šliuaptarniai“; bet ne visuomenės naudai, tik kelia lietuvių tarpe vaidus ir kerštus. Štai pavyzdys: vieną šventadienį nuvaziavę į lietuvišką bažnyčią,

kaip ve Dr. Dubrovina, ir kitus. O kas nežino apie tai garsų juodašimčių karžygi—Puriškevičių, kuris jau net antru ataveju Dumoje sėdi. Kiek jis ten priekia—tifu! pasakiau: priekia,—priba studentus, už jų „nedorą gyvenimą“, inteligentus už jų „parsišlavimą žydams“; lietuvius, lenkus, armėnus ir kit. tautus kolioja „buntaučiais“ ir net geros rusiškos virvės nevertais; moteris kolioja tokiais žodžiais, kad kitur už tai net ant gatvės areštuoja, o čia jis drožia 140 milijonų tautos parlamente!

Butų galima storus pluoštus prirašyti iš „Tikrųjų Rusų“ istorijos ir jų tikrai juodų darbų; bet jau nematau reikalo: viena—tai sena pasaka, o antra—laikraščių skaitytojai, turbūt, apie juos daugiau ir už mane žino.

A. Kriauciūnas.

Kalbos ir rašybos dalykai.

(Žr. „V. L.“ 35 No.)

Nemažesnę, net didesnę klaidą daro p. Kl. Jurgelionis, tvirtindamas, jog žodis „karalius“ esąs nelietuviškas, ir išvesdamas, buk tas žodis paėmęs nuo frankų imperatoriaus Carolus'o vardo. Kaip žodžiui „kuningas“, taip žodžiui „karalius“ mes randame savo pramotėje, sankrito kalboje labai daug šaknių. Žemiau seka čia eilė tokių šaknių žodžių sanskritu kalboje:

- kara—kontribucija, donis, kalėjimas, pavergimas, sužeidimas, nuzudymas; dievotas,
- kara—jala—šviesus, kaip spinduliai,
- karala—kara—turis galingą ranką,
- karala—ločana—baisuolis,
- karalanana—baisus,
- karalika—kardas, ragotinė,
- karamarin—suimnis karėje, belaisvis,
- ka—rava—didelis garsas,
- karana—sužeidimas,
- karas—veikmė,
- kari—pagarbos, pagyrimo himnas,
- kariyas—karėjas, daug nuveikęs,
- karya—uždėt bausmę,
- karyin—atlikimas užduoties,
- karoti—uždėti donį.

Galiaus patekę d.r. mūsų gyvojon kalbon žodžiai: karas (vežimas), karė, kareivis, kariuomenė, karvedis, karuna, karžygis, etc. aiškiai rodo lietuviškumą žodžio „karalius“—vedėjas karių, bandėjas kitų tautų, uždėjęs ant jų donies-kontribucijos. (Sulg. „Sanskrit-English Dictionary“ by Monier Williams, Oxford, 1872.)

S.

Laiškai in Redakciją.

Gerb. Redakcija!

Meldžiu paaiškinti šiuos du klausimus.

1) Girdėjau garsaus kalbė-

*) Apie priegaidės veikmę, žiūrėk K. Jauniaus dėsenius.

tojo prakalbą, kuri man labai patiko. Ragino žmones prie apšvietimo ir pilietiškų popierių išsiėmimo. Bet toliaus nupeikė socialistus, o rinkimų laiku į šalies urėdus, liepė balsuot už savus žmones.

Katrie tad mums darbininkams savėni: ar republikonai, ar demokratai?

2) Kodėl tautiečiai nesutinka su socialistais?

U. K. Pašventupis.

1. Jeigu tas kalbėtojas nupeikė socializmą ir socialistus abelau, tai jis matyt mažą turturi apie tai supratimą,—nes socializmo idea, atremta mokslu ir gera taktika, visos pirmėivijos yra gerbiama. Bet jeigu jis peikė mūsų „socialistus“—rėksnius, tai galėjo jis turėti ir teisybę. Nesenai mums teko girdėti vienas juokingas dialogas, tarpe vieno iš mūsų „socialistų“ ir taip sau žmogaus. Šis klausia: „O ką jūs daryste, socializmu ir įvykus, su nesocialistais: ar priimsite juos gyventi?“ — „Noo, noo!“ — suriko mūsų „socialistas“. Pasirodo, kad tokiems „socialistams“ prisieis nesocialistus kur—nors išgint ar gal taip padaryt, kaip ukininkas daro su nereikalingais šunyčiais... Galėjo but, kad tas kalbėtojas iš tokių ir pasijuokė.— Rinkimų laiku kiekvienas turi balsuot už tą, kuris geriausiai reprezentuos žmones, bus geras žmogus. Milwaukee socialstai patįs dažnai balsuodavo susidėję su republikonais ir demokratais, už geresnį kandidatą, nors galėjo ir iš savo partijos patatyti. Bet jie tol iš sąvųjų nedrįso pilnus tikietus sustatyti, kol nematė pas save gerų žmonių. Netikęs žmogus gražiausią politišką platformą su minios. Savi žmonės vėl gi tankiausiai reikia išimtinai paremt, kur mūsų, kaip ateivių tiesos ir taip labai suvaržytos. Paveizdas reikia imt iš žydų. New Yorko žydai, net socialistai, per rinkimus prezidento, pačiam prezidentui balsavo atidavė už Debsą, o šiaip jan balsavo už savuosius kandidatus, nors tie ir ant kitų partijų tikieto stovėjo ir nors tą maišymą socialistų programa draudžia. O žydai juk už lietuvius, reikia pripažinti, nėra kvailiesni, gal da gudresni.

2. Tautiečiai ir socialistai, kurie tokiais yra tikroje to žodžio prasmė, visuomet gali sutikti. Paziūrėt reikia į vokiečius. Nesutinka tik patįs atgrubėliai elementai iš vienos pusės ir kitos.

(Žemiau einantį laiškėlį talpiname, kaip šiek—tiek užveiriantį intereso kalbos ir rašybos dalykuose. Autorius tik nepanorėjo dėti apačioje savo pavardės.)

Gerbiamasai!

Išvadžiojimai p. Š. apie „jei“, „jai“, teisingi tik išdailies. Teisybė, kad gyvoj kalboj (daugelyj tarmių) girdime „jei“, „jeigu“, bet neteisybė buk tas žodis ir etymologiškai rašant taip rašytinas. Skirtumas tarp „jai“ (jaigu) ir „jai“ (moterei) yra ne tame, kad vienur butų „ei“, o kitur „ai“, bet tame, kad vienur (jai) yra tvirtagalė priegaidė, o kitur

(jai) tvirtapradė *) Kad žodyje „jaigu“ yra „ai“, parodokai—kurios tarmės, kur ištariama „jagu“. Nuo priegaidės apskritai mūsų kalboje daug priklauso. Paimkit pavyzdį: „girti“ (pasigėrė) ir „girti“ (ka—nors), „aušta“ (rytas) ir „aušta“ (eina šaltyn), „merkia“ (vandenin) ir „merkia“ (akj). Be to juk mes ištariame „kirvei“, „žemaičiai“, o turime rašyti „kirviai“, „žemaičiai“ ir tt.

Su didžia pagarba
N. N.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Girdejome, jogei šių metų pabaigoj išeisianti pagaliaus Lietuvos Kalbos Gramatika, surengta Jablonskio, Bugos, Šlapelio ir kt. Pirmiau pasirodysiant I santikos dalis, o kitais metais kita jos dalis ir etymologija. —Lauksime, bet baugu, kad ir šino kartu neapsiviltume.

Vilniaus lietuvių gegužinės. Rugsėjo 1 d. man teko buti Vilniaus lietuvių (darbininkų) surengtoj gegužinės; burelis darbininkų susitarė išėjo už miesto ant dirvonėlio—visi smagus, liuksmūs, rodos, dziaugiasi burelin susibėgė—dainavo ir dziaugėsi, ir viskas butų gražiai išėję, jei ne sargybinis, kuris susirinkusiems neleidė palei gelzinkelį pasilinksinti (mat tą dieną turėjo važiuoti kokietai augšti ponai). Na, reikėjo tada toli atgal grįžti, ir buvo pervėlu, ir todėl veikiai visi išskirstė, tardamiesi sekantį sekmadienį ankščiau susirinkti.

Kiek patėmijau tame susirinkimelyj apsiėisė labai prakilnųs ir malonųs draugiškumo jau mai—vi—i kartu tarytum vienos šeimynos vaikai: linksmijasi, žaidžia, dainuoja, visi linksmi... Tik vieną, kaip ir temdinantį tą prakilnųjį apsiėisėkimą, grįždamas namo girdejau—inteligentai esą nenorį su jais (darbininkais) susidėti, neateiną su jais prastoliais pasidalyti bendrais jausmais, bijodami, turbūt sutepti savo inteligentiškąją garbę ir pasižeminti prieš kitus.

V—kis.

Mariampolė. Jau rašyta buvo, kaip, rodos, Kazlų Rudos pačtos valdininkai, broliai Dimitras ir Konstantas Kirikai, vogdavo parsiončiamus iš Amerikos pinigus. Pagalios pakliuvę už tai teisman, gavo nuo Varšavos teismų ru mo 3 metus areštantų rotų Na, pavogtų pinigų, žinoma jie nebesugrąžins.

Zygmuntas Glogeris (1845—1910). Rugsėjo 2 (15) d. Varšavoj pasimirė Z. Glogeris, lenkų etnografas, historikas ir patriotas. Gimęs 1845 m. Kamionkos sodz. Au gustavo pav. (dabar Suvalkų gub.), mokslus ėjo Varšavos Didėjėj Mokykloj (Szkoła Główna) ir Krakovos universitete. Žymiausias jį jo veikalai — „Rok polski“, „Encyklopedija staropolska“, „Piesni ludu“ ir kt.

Ne pro šalį bus čionai priminus Z. Glogerio pažūras j lietuvių tautos sudėjimą.

Lietuviai, girdi, per 3 šimtmečius beuzsulpdinėdami ant lenkų, tiek prisivedė j Lietuvą mozurų belaisvių, jogei su jais susimašę padarė lietuvių tautą labai panašią antropologiškai ir etnografiškai j mozurų tautą. Net lietuvių kalba turinti dabar trečią dalį lenkiškų žodžių (Kwestya Litewska w prasie polskiej. W. 1905).

R.

Subačius, Kauno gub. Per laikraščius gurdėtis tai šian, tai ten lietuvių vakarai, o Subačiaus „Šviesa“ ne tik nerengia, bet jau nei nebesvajoja apie vakarą: mat pas mudis labai yra sunku gauti leidimas nuo gubernatoriaus. Tai dar tik pusė bėdos, bet nuo klebono gaut leidimas—tai visai bėda. Kaip pereitais metais brangiai vakaras atsiėjo per klebono priežastį, atnešdamas nemažą nuostolių, tai šia vasara jau nebebus vakaro. Labai gaila, kad net vakaro neįstengiamo surengti. *Silko Gvaizdikėlis*

Vadaktai, Panevėžio pav. Čia yra mažutė akmeninė bažnytelė—filija, pamaldos atliekamos vieną nedėdienį lenkiškai—kitą lietuviškai.

Čia žmonės kaip ir visoje „Liaudoje“ aplenkėję—tai daugiausiai nuo senų laikų sulenkėję lietuviai. Lietuviai, kur dar nesulenėję, gyvena sodziuose arba tarnauja dvaruose.— „Šlėktos“ gi—taip vadinamuose „akalicose“. Važiuojant per akalicą ir per sodžių (kur gyvena valstiečiai), galima pastebėti nemažą skirtumą. Akalicose—trobos ap lužę, sienos apvalių sienojų su mažučiais langel. ukais sukrautos, visur apsilėidimas ir betvarkė.

Sodziuose, kur gyvena valstiečiai, viskas dailiau išrodo—trobos daugiausia naujos ir matos daugiau tvarkos... Vadaktų apylinkeje žmonės tamsų, nes mokyklų arti nėra (yra pradinės mokyklos, Krakinave ir Paciuonėliuose už 10 varstų). O šiaip, laikraščių ir knygų niekas iš kaimiečių neskaito!.. Ir neste bėtina, kad nekaito, nes neturi tame pavyzdžio—inteligenti lietuvių nėra, tai nuo ko pasimokysi? „Šlėktos“ (lenkai), žinoma, skaito lenkiškus (ir tai mažai). Javai šiemet „Liaudoje“ uždėrėjo gerai ypač j pietus nuo Vadaktų. Tiek šį kartą apie „Liaudą“.

Pipiras.

(„Liet. Žinios“).

Mariampolė. Ukininkas Mik. Gustaitis prasigyvenęs nusisamdė nuomon gan didelį dvarą Mikališkį Mar. pav. Bet pat pradžioj savo dvarponystės pasirodė labi nemandagiais pasielgimais: susipykęs su savo užvaizda N., jį ai apskundė jį zemskiams, kad tasai prilaike revolverį, neturėdamas leidimo. Nėgana to—nusiuntė savo „fajetoną“ (puikią bričką), kuriame parsivežė zemskius savo dvaran, kad tie padarytų kratą pas N. Šie kratą padarė ir revolverį atėmė. Kada potam N. norė

jo atsitraukti ir išvažiuoti, tai jam Gustaitis nedavė arklių ir kol tas per tris dienas jieskojo arklių, p. Gustaitis nedavė jam valgyt.

But smagu, kad kuodau giau dvarų pereitų j mūsų valstiečių rankas ir gerai padarė p. Gustaitis, duodamas tokį pavyzdį; tiktai labai gaila, kad jisai, pasidaręs dvarponiu, paliovė buvęs žmogumi. O reikia žinot, kad tai brolis visiems žinomo ir gerbiamo kun. M. Gustaičio.

Bamblys.

Šiauliai. Vietinė polcija su žandarais darė krata pas p. Kairiuną ir vieną darbininką. Paėmė pas pirmąjį laikraščius ir po keletą nedraudžiamų knygučių, pas antrąjį gi „Visuomenės“ numerį.

Gk.

Kupiškis, Ukmergės pav. Kupiškiečiams netrukus gurdėtis netikėtai gražios naujienos. Taip rugs. 12 d. bus ukio paroda, rengiama Kauno Ukiškosios Draugijos. Parodoj bus išstatomi tiktai arkliai ir raguočiai.

Ar ne tas.

Kupiškis, Kauno gub. „Stebuklai“ Liepos 22 d. Kupiškyje pavogė du arkliu Moteriškė verkdama bėgo jieskoti ir susitiko kunigą Juodviršį. Kunigas uzklause moteriškės, ko jiesko. Ši atsakė: arklių. Tuomet kunigas pasakė: „Bėg pas varpus, prikabinink 15 kap., pavzanyk—tuojan vagis sukvalės, ir arkliai atsiras.“ Teisybe, arkliai atsirado—buvo užimti. Šiemet kai—kur „cu dauni“ šaliniai (veramės) iš džiuvo, tai varpai paliko stebuklingi...

Kulikauckas.

Anyksčiai, Ukmerg pav. Liepos 17 d. pas knygiūnką Laskauską buvo krata. Pirmiausia krėtė gyvenamuose namuose, o paskui knygyne. Išvertė visas pakampes, net patalines. Paėmė daug knygų ir kelis laikraščius. Knygos visos cenzuros nedraudžiamos ir per rubežių gabenant muntas užmokėta.

Ten buvęs.

Kunigą suspendavo. Vilniaus Vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičius degradavo ir ekskomunikavo kun. V. Zanievskį „už netikusį gyvenimą“.

Mariampolė, Suvalk. g. Liepos 23 d. užsišovė zemarsargių viršininkas. Priežastis neaiški:—vienai kalba, buk šeimynos pirimas, o antri—išaikvojimas valdžios pinigų. *Miky Dėdė* („Liet. Ukin.“)

IŠ VISUR.

× Iš Norvegijos praneša apie dideles giedras. Kai—ku riose vietose išdžiuvo šuliniai ir upėliai.

× Cholera jau ir Italijoj rado smagią viešnagę. Ikišiol jau 22 žmonės pas mirė, o 31 naujai susirgo.

× Krakovoje iššaukė sensaciją nauja politiška užmušė-

lystė. Rugs. 8 d. p. čame v. dudiemy, ant Marijos plečiaus tapo iš revolverio išaudytus lenkų Darbinukų M. kyklos viršininkas Rybakas. Greitai tapo suimtas ir šovėjas, kuris pasir. dė esąs iš Varšavos darbininkas S. Trudnovski. Jisai pasakojo, kad darbininkų sąjungą jį iš Rusijos pusės atsiuntusi Krakovon nugaluoti Rybaką, kuris, nežiurint jai gštai užimamą partijoje vietą, visa šrdžia tarnavęs Rusijos valdžiai, kaip šnipas. R. d. novskis vistiek indėtas kalėjimān.

× Paskutiniu laiku Francija pralėkė visas šalis išdirbinu orlaivų. Trompu laiku išėję iš dirbtuvių apie 800 įvairių lakstytuvų. Daugiausiai išperkama Bleriot'o monoplanai: nuo to laiko, kaip jis perskrido Anglijos kanalą, parduota jo 250 monoplanų. Perka ir kitų ių sistemų lakstytuvus, kurių katologinė kainą šitokia: Farmano lakstytuvui moka \$5,600; Voisin'o—\$4,600; Wright'o—\$5,000.

× Miunchene tapo paleistas pirmas pasazierių lakunas, dirizabelis „Parseval VI“. Jisai nešė su savim 16 žmonių. Pas kraidę ore pusę valandos, dailiai vėl nusileido.

× Bulgarijos prekybos ministeris kreipėsi prie Rusijos valdžios, kad išsiųstų Bulgarijon daugelį mokančių dirbti visokias žailes. Kultura labai plėtojantis, ir žmonės pirmiausiai norj įvesti žaislės pramonę

× Bilbao rudos kasyklėse, Ispanijoje, iškilo didelis streikas. Streikieriai su revolveriais ir lazdomis apsiginklavę sumušė daugybę streiklausių. Pašaukta kariuomenė.

× Belgijos sostinėj, Briuselėj, rengiamas tarptautiškas aptiekorių kongresas. Pakelta svarbiausias klausimas—sulaužyti vaičių išdirbimo trustus.

× Ne-enai Italijoje padarė sensaciją areštavimas už skolas garsingo italų romanisto, Gabrieliaus d'Anuncio. Dabar vienas italų turtolis paskoliuo romanistui 250,000 lirų pagesinimui skolų, o izymus rašytojas piniguočiai užstatė savo aštuoniuos, dar nespaidintų apysakų rankraščius. Rašytojas laikinai tapo paliuosuotas.

× Portugalijos karalienė—našlė, Marija—Pij, tapo patraukta teisman. Skundžia ją vienas pagarsėjęs Lisabonos kriaučius, už neišmokėjimą už siuvinius čielos 100,000 frankų. Karalienė atsakė, kad karalienės nevalia esą teisman patraukti; reikią skolų jieskot iš valdžios; su tuo buvo teismas sutikęs. Bet kriaučius nenurimo, ir apeliacijų teismas dabar pripažino, kad tik karaliaus asmens nevalia teisti. Todėl karalienė turės pati su kriaučiumi atsilyginti.

× Nepaprasta ir juokinga vagystė atsitiko norvų sostinėje, Kristijanijoj. Tuls namų savininkas nusamdė anglių magaziniui dviejų augštų namą, su krautuvėmis ir kiemu. Atvažiavęs sykį pasižiūrėtų neberado netik namo, bet ir tvo-

nesišykštėjo šitai idėi išjuokimų, arba net be gėdiškai svaidė į ją šlamštus. O dabar gi jie buvo vieni iš karščiausių antaikos evangelistų! Taip tai gadinė suspėja staigu tuos pačius žmones pergindinti...

Norints da ir nepristartino ta diena, kurioje, sakoma: „bus perkalti kardai į žagres“, vieno net ir patys atkakliausi karių šalininkai jau pamatė ir viešai prabilo, kad nuolatinis jieskojimas ir tobulinimas įmonių, kaip juodaugiausiai išnaikinti žmonių, pasiekė jau savo čiuokurį. Nuo stipresnio nebegalima silpniam bus užsislėpti nei miestų muruose, nei giriose, nei vandenyje, nei oro augštybėse. Patysai gi valstijų ginklavimasi veda žmoniją į beprotišką eikvojimąsi, vis i nebeatsakanti socialinėms gyvenimo sąlygoms. Iš vienos pusės iš valstijų išdo švilpia milijonai užlaikymui kariuomenės ir laivyno, ir viskas tas kieta ir nebepakeliamu jungu slėgia žemyn gyventojus. Iš antros—nebėra visai priežasties nei karus kelti: seniau valstijos kaudavosi už savo šalies gerovę, už atradimą geresnių vietų savo krašto darbui ir kapitalui: dabar gi laikai persimainė—darbas ir kapitalas pasiliko tarptautiniu faktorium ir padarų; kiekvieno krašto finansinėje ir pramonės biržoje dabar ima dalyvumą beveik visos kitos šalys. Todėl karė už kapitalo egzistenciją liekasi absurdu, nes kiekvienos karės laiku nei viena šalis *absolutiškai nebegali laimėti*, kiekviena nukentia savo finansuose, kurie karės laiku biržų fonduose staigpu nuapuola; pridėkim da milijonus žuvusio kapitalo sardy tuose petardomis laivuose, žuvusioje amunicijoje, išnaikintame parake; pridėkim tukstančius kritusių gerų ir jaunų šaliarbininkų; ant galo plus tuos milijonus, ką išleidžiama kasmet valstijų apsiginklavimui—ir štai turime pilną rinkinį faktų: kodėl kiekvienas žmonijos mylėtojas turi šitai ideal—karės panaikinimui—atsiduoti.

Taip kalbėjo kongreso didžiūmos dvasė. Dar nerandama tiktai kelių, kuriais šitą didelį žmonijos tikslą atsiekti. Vieni nurodė antimilitarišką agitaciją po liaudį, kiti peticijas į valdžias, tretii spaudimą ant savo parlamentų ketvirtii juo smarkesni platinimą šitos ideospaudoje. Tarpe ko kito buvo pasiulyta gana drąsus projektai. Taip, pav. tarptautinės santaikos biuro prezidentas, p. Lafontain iš Berno (*Sveicarijos*), įnešė sumanymą—sutverti visavietinę valstijų federaciją su tarptautiniu parlamentu. Antra, gana indomų sumanymą padavė amerikietė Ona Ekšteim: parašyti Haagos busianč on konferencijon peticiją ir surinkti ant jos po visas tautas nemažiau 200 milijonų parašų; peticijoje bus reikalaujama nuo visų 44 viešpatysčių, kurios pasirašė ant Haagos konvencijų, idant ingaliotų savo atstovus konferencijon aptarti šį klausimą: visos viešpatystės, klausimus lytinčiuosius savąją autonomiją ir teritorialines pavaldybas, turi išrišti linosų susitarimų keliu, o visus ginčus ir nesuipratimus—tarptautiniu trečiųjų teismu. Šitą ideališką įnešimą kongresas priėmė, ir neužilgo bus po visas šalis dėl šito pradėta rinkti nuo žmonių parašus.

Nemenkesnės svarbos klausimai buvo pakelti iš katedrinės pusės. Taip va, tarp ko kito buvo puikus įnešimas svarstyta apie išleidimą visokiose kalbose veikalo, kur aštriai-moksliskai būtų išardyta viso prabėgusio metašimčio karės ir jas pagimdžiusie motyvai. Velgi svarstyta ir dienos vykiniman pastatyta grynai praktiškas klausimas apie sumažinimą ginklavimų; šito dėlei kongresas išnešė rezoliuciją, išreikšdamas linkėjimą, kad būtų sutverta tam tikra tarptautiška komisija, kuri ginklavimosi klausimu užsiimtų dar anksčiau Haagos konferencijos ir jon perduotų jau konkretiškai sutaisytą projektą.

Reikia paminėt dar, jog kongresas plačiai atkreipė atidžią ant vėlesniu laiku padarytų silpnėsniems tautoms nuskriaudimų. Tarp ko kito išklausyta lenkų atstovų pasiguodimas ant priespaudų iš Rusijos pusės; taip jau pakelta klausimas apie tos pačios gi Rusijos sulaužymą Finlandijos juridiskų statutų. Kongresas abejiems, kaip lenkams taip ir finams išreiškė didelę užuojautą, ir tas akysė viso civilizuoto svieto, o ypač ateityje, toms tautoms didžiai daug sveria (Rusijos dabartinis politikos susatymas visame sviete yra skaitomas už visai nestiprą, ir tautų atsirubežiavimas autonomijoje galės

visai neužilgo įvykti). Kur geras aktas, to kongresas negalėjo praleisti nepagyres. Tokiu yrami šimetinė sandora tarpe Rusijos ir Japonijos. Užbaigdamas savo darbą kongresas pasisuntė pasveikinimo telegramais Levui Tolstojui ir Bertai Suttner—kaipo santaikos ir meilės pionieriams.

Prie progos man nuo augs reiktų dar pridurti ždis ppe fatališką letuvių nerangumą. Juk mes nemažiau turime priežasčių geisti įvedimo visavietinės ramybės ir kad mes, kai po savistovės tauta, jieskome sau autonomijos ir tą norą prie kiekvienos progos pasaulio viešpatystėms parodom. Bet apie rengimą šito kongreso mūsų politikos ir visuomenės veikėjai, taip jau ir laikraščiai, lyg susitarę, vienbalsiai pratylėjo Mažų-mažiausiai mes kokius penkis atstovus—tris iš Didž. Lietuvos viena iš Maž sios (Prusų) ir vieną iš Ameriko torėjome Stokholman šiemet nusiųsti. Bet mes vis laukiame, kad kepti karveliai pradėtų patįs burnon lekti, o iki tam laikui žaidžiam poperines kovas tarp savęs.

Mūsų deviza — „buk vale tavo“...

V-tis.

Lietuviški žaidimai.

Sietukas

Visi padaro didelį ratą, sustoja petys į petį, su atkištomis užpakalin rankomis Vienas iš dalyvaujančių užj žaidime, su mazgu rankoje, apibėga apie ratą Jeigu kuris atsigrižta, tai mazgo valdytojas turi tiesą užtempt tam kupron.

Apibėgęs vieną ar keletą kartų, nepatemytinai atiduoda mazgą kitam, o pats vis bėga tolyn, idant niekas nesuprastų, kuriam atidavė mazgą Naujaisi mazgo valdytojas, staiga kreipiasi dešinėn pusėn ir kaip smogs savo kaimynui, o tas apibėgęs aplink ratą, stoja savovieton.

Pirmasis gi mazgo valdytojas, užima tuščią vietą. O antrasis, taip kaip ir pirmasis atiduoda mazgą nematoms kitam, ir apibėgęs užima taip gi tuščią vietą.

Katinas ir pelė.

Siame žaidime reikia išsirinkti dvi ypatas: katiną ir pelę Katinas budamas šia-pus-rato, stengiasi pagaut pelę esančią rate. Tveriančios ratą ypatos, gailėdamos peliukės, visur ją praleidžia, o katinui užtverdami rankomis kelią, visame jam kliudo. Jeigu katinas įsiveržia rato vidurin, tuomet peliukė išleidžia ir tuoj uždaro vartus (nuleidžia rankas). Katinui pagavus pelę, jį vietą užima pora, perkurių tarpą paskiausiai pralindo katinas ir pagavo pelę.

Surinko Al. Steponaitis.

Kaip gyventi?

Brangūs broliai, ką daryti?

Kaip čia duona užpelnyti?

Nesinori badu stipti!..

Daugumą klausiau kiek kartų,

Nesiranda, kas patartų:

Kaip nuo bado man išlikt?

Dirbtuvėse kartų dumai,

Sunkus darbas, nesmagumai,—

O nedrutas aš žmogus...!

Toksai buvis man kankina,

Skubiai sveikatą naikina,—

Rodo jau vaisius blogus!..!

Ten kasyklės' anglis kieta,—

Žiauri, kurti, tamsi vieta;

Kas čia darius nežinau...!

Negaliu taip dirbt, kaip kitas,

Pareinu, lyg sudaužytas.

O ne ką užpelnaui!..!

Keliant ryto, viską gelia,

Rodos kaulus pusiau skelia.

Ką iš lovos tik rituos.

Kazin, kad ką rašinėjus,

Ir laikraščiams siuntinėjus.

Gal nors valgyt jie man duos!..!

A. Kriaučiūnas.

Zuzana Moravska.

Vilkų Lizdas.

Apysaka iš kryžiuočių laikų.

Skiriama paaugančiai jaunomenei.

IŠ LENKŲ KALBOS VERTE

A. Végélé.

(Tasa.)

Kronivas, nelaukdamas užpuolimo, gynėsi išitraukęs iš pajuosčio kirviu, kiti gi, lengviau apsigin klavę, padėjo jam kovoti.

Tubingas, neatsigręždamas nuo ažuolo, tyliai kaž-ką kalbėjo, gniauzė kumščias, ir svaidė ugnimalkagalius, tarsi verdąs aplinkui jį mušis būtų visai jam nerupėjęs. Pagaliaus pribėgo prie jo vienas kryžiuočių ir pagriebė jį už kailinių, kuriais buvo apsivilkęs. Susijudino Tubingas ir puolė ant žemės; stipras, matyt, buvo susijudinimas, nes kryžiuočių rankose pasiliko nemažas kailinių gabalas.

— Ka, ka, ka!—susijuokė užpuolikas, lenkdamasi, kad pagriebti savo auką, bet tuo tarpu Tubingas sviedė jam akynsa dogančių medžio rąstu, kurio degančios skeveldros sužeidė arčiau stovinčiuosius.

— *Tausend Teufel!*—suriko ugnim apipiltieji užpuolikai.

Tubingas gi ėmė nuogomis rankomis degančius medžių rąstus ir svaidė juos aplink save; ir taip tūkčiai, kad kiekvienas, kurs tik bandė prisitarti, krito ant žemės apakintas, arba bėgo šaukdamas:

— *Teufel! Es ist selbst Teufel!*

Ir ištikrųjų lyg kokias viršprigintinė jėga buvo tame senelyje, besiginančiame ta šventaja ugnia, kurią jis garbino. Pažvelgus gi į jo plačius, storus, tarsi kuo apaugusius, delnus, galima buvo intikėti, kad tais delnais, yt kokiomis replėmis, drąsiai galima ugnis žarstyti.

Ir bėgo nuo to jo ginklo kryžiuočiai, baidėsi arkliai ir mindžiojo kaip savo ponų kunus, taip ir besiginančius lietuvius.

Buvo tai mažas kryžiuočių būrelis, kuriais kaip-kada tik kelios dešimtys žmonių, savanoriai ėidosi į lietuvių girias odų, o ypač belaisvių, pasigriebti. Geriausiai gi jiems lobis budavo maži lietuvių vaikai; pagriebę juos, augino, mokydamies iš jų lietuvių kalbos, mokydami juos savosios ir karo metu radami juos nurodinėti kryžiuočiams nežinomuosius per lietuvių girias kelius. Išaugintas tarp priešininkų vaikas, pamatęs savo gimtinę žemę, pajutęs savųjų girių šlamėjimą, ar užgirdęs gimtąją kalbą, nesuprasdamas pavojaus, koks gresia jo tautiečiams, ištisęs rankas bėgo į brangias jam vietas, nurodydamas tuo kryžiuočiams tuos paslaptuosius kelius, kurie vieniems lietuviams nežinomi. Tai gi ir dabar atvykusioji, matydami neką pelnysią, išbėgiojo iš tarpumiškio. Tik keli drąsuliai apstojo Kronivą, kurs gynėsi kirviu, neprisileisdamas prie savęs priešininkų.

Pastebėjęs tuščią tarpumiškę, yt liutas puolė ant besivejančių pilin priešininkų, taisydamas gi sau kelią kirviu, bėgo į pagalbą tiems, kuriems, jo nuomone, grėsė pavojus. Bėgėdam atsimušė į jo ausis moterų rėksmas ir vaiko verkimas.

Tuo tarpu sunkus kargas krito ant jo pečių; susilenkė pajutęs tą smugį, aiktėrėjo, norėjo dar bėgti tolyn, bet netekęs jėgų krito ant žemės. Paplūpo bėgti iš žaidzos kraujas ir aprasojo žaliuojančią, pavasario saulutės šildomą, žemelę...

Greit aptilo arklų bildėsis, tarytum užpuolikai būtų pabėgę tolyn, tik pilies pusėje vis dar girdėjosi vaitojimas, duodamntįs žinią apie kryžiuočių užpuolimą ant ramių lietuvių. Tarp vaitojimo gi ir rėksmo girdėjosi balsas moteriškės, šaukiančios:

— Siaurutis! Siaurutis!

Koks tai, yt sužeistosios vilkienės, kuriai atimta vaikai, nežmoniškas staugimas skambėjo aplinkui. Ir maišėsi šis balsas su arklų bildėsiu, sužeistųjų vaitojimu ir girios šlamėjimu... Saulutė tuo tarpu, metusi paskutinius spindulius, pasilėpė už debesio. Pasilikęs tuščiam tarpumiškyje Tubingas, ėmetė ugnin naują medžio rąstą ir leidosi eiti tan kraštan, iš kur girdėjosi žmonių vaitojimas. Bėdamas paslydo kraujuje ir užgriuvo ant gulinčio kuno. Suvaitojo sužeistasai... matyt, dar gyvas buvo.

Pasilenkė Tubingas ir pridėjo lupas prie gulinčiojo kaktos.

— Kronivas! jis mano paskutinis!—suriko senelis ir prispaudė prie širdies mylimąjį ainį.

— Gyvas! gyvas! bet kur žaizda!—ir pradėjo jieskoti jos ant ainio kuno.

O iš pilies tuo laiku bėgo moteriškė. Sudraskyti jos rubai, sužeisti pečiai, palaidi plaukai liudijo, kad pabėgo iš balsaus mušio. Bėgo išskėtusi akis, raudama nuo galvos plaukus ir, kiek galėdama, rėkė:

— Siaurutis! Siaurutis!

Ir krito pribėgusi Daurutė ant žemės greta savo sužeistojo vyro ir senelio Tubingo.

II.

Didelėj grįčioj žaidė keliolika visokio amžiaus berniukų. Maži, augštai nuo grindų iškirsti, langai ne-daug teileido grįčion šviesos, taigi ir grįčia dėlei to buvo tamsi, nerami. Kopečios, apskritos kulkos, kurias svaidė berniukai augštyn, ir kitoki daiktai—buvo tai berniukams intaisyta laiptoti, žaisti. Šnekėjo jie tarp savęs vokiškai, bet susiginėjus tarp savęs ar taip apie ką nors karštai kalbant, tuoj išsiverždavo jiems iš lupų lietuviškas ar lenkiškas sakiny, kas išsyk rodė visos šitos kuopelės tautystę.

— Ei, tu, Fricė, ar nori pabandyti su manim,—sušuko mažas, susitraukęs vaikas, atsiraitydamas ir taip jau trumpas rankoves ir stodamas priešais laibą, ilgą savo draugą, kuris gislotomis rankomis lipė ant pat kopečių viršaus.

— Klausyk, Fricė! ar apkurtai, ar prilipai prie šitų kopečių! šaukė nekantriai mažasai draugas.

— Duok jam šventą ramumą—atsiliepė kitas—jis taip išsitempė, kad net oda tarsi guma ant kaulų užtempta pasidarė, o ausis kopečiosna sulindo.

— Suduok jam per papades, tai ir susitrauks oda ir ausis viršun išlįs,—šaukė kitas.

Tasai gi, bijodamas, kad nenutranktų jo nuo kopečių, patsai pasiskubino nuoksti nuo jų žemėn, ir iškėlęs kumščią augštyn, suriko:

— Klausykite, jei kuris jūsų dar sykį pavadinis mane Fricu, aš tam šonkaulius sulaužysiu.

— Na, o kaip aš kitaip tave pavadinsiu, tai Heks'as išpers man kailį,—atsiliepė mažasai draugas.

— O kaip gi tave ištikrųjų reikėtų vadinti—at-siliepė vienas iš burio.

— Geriau vadinkite velniu, kaip Fricu!—atšovė tasai.

— Kad kitą sykį žinotum, jog mane Siauručiu vadina, še tau atminčiai.

Ir pagriebęs kalbantį už sprando, trenkė jį į žemę.

Kiti gi linksmai šaukė:

— Vyras Siaurutis!

— Ritter, Siaurutis!

— Velnias Siaurutis!

— Mūsų Siaurutis!

Ir šaukdami tai, linksmai šokinėjo. Tuo tarpu parmestasai ant žemės vaikas pašoko greitai, pagriebė augštą ir liesą Siaurutį, pakėlė jį augštyn, kuomet gi tasai pagriebė jį už kaklo, pastatė ant žemės ir, apkabinęs Siaurutį už kaklo, sušuko:

— Tegyvuoja Siaurutis! nėra Fricu, Hansų, yra tiktai Siauručiai, Jonai...

Ir glamonėjosi abudu, tarsi nieko pirm valandėlės nebutų buvę tarp jų atsitikę, kiti gi šaukė:

— Urta! tegyvuoja Jonas ir Siaurutis, nėra jau Frico nei Hanso.

— Ir aš ne Ferdinandas tik Motiejus.

— Ir aš ne Vilius, o Pranas!—šaukė balsai. Klegėsis kaskart didinosi, vaikai širdingai glaudė vieni kitus prie širdies.

Staiga atsidarė duris ir inėjo augštas, pečiuotas, juodais rubais apsiengęs, vyras ir, stovėdamas ant slenkščio, balsiai sušuko:

— *till, junge Wolfe!*

Vaikinai, kurie, klegėsinui pakilus, negirdėjo nei atsidarančių durų, nei matė inėnančio prižiūrėtojo, tuoj, išgirdę jo balsą, nutilo. Visi, ligšiol taip linksmai žaidę, nuliudo, išbalė iš šėgščio.

— Ak, jūs, niekšai, vilkiukščiai, ko čia taip klegatė! Badu jus reikia marinti ir rykštėmis plakti—tęsė toliaus vokiškai.

— Kuris čia jūsų kalčiausias?

Tyla pasidarė grįčioje,—kurioje girdėjosi tik dusavimas visų dešimties vaikinių, išauklėtų stovinčio dabar priešais juos Hekso.

— Kas pirmasai pradėjo rėkauti!—vėl sušuko Heksas.

Dar labiau visi nutilo. Visi tarsi visai sustojo kvėpuoti ir, rodos, galima buvo suskaityti vaikinių širdžių plakimą.

— Atsakykite,—kas pirmasai pradėjo mušty-nes!...—Ir nuleido gislotą savo ranką ant Siauručio pečių. Vaikinas nei nekruptelėjo, ir nei nemirkerėjo, tik apskuriai šmukštėrėjo iš-po gislotos prižiūrėtojo rankos.

— Tu! bėgsi dar nuo manęs!—subliovė inpykęs prižiūrėtojas.—Sugniaušiu tave, tu lietuvių šuneli,—sugniaušiu visus!—ir nebesusivaldydamas iš pykčio, pagriebė arčiausiai jo stovintį vaikinę. Bet vietoj vaikino šauksmo visi užgirdo Hekso riksmą, kuriam pagriebtasai vaikas taip suvarė savo dantis rankon, kad rodėsi jis ją nugarūs visiškai. Po valandėlės vaikas atitrūkė nuo jo rankos dantis, nieko nesakydamas,—nuspjovė tiktai ir žibančiomis akimis žiurejo, kaip bėgo iš Hekso rankos kraujas...

Kiti nustebo, bet buvo jausti, kad reikia tik trupučio, o visa dešimtis puls anteaupkenčiamojo vokiečio. Pastarasai suvaitojo iš skausmo, sukeikė ir trenkęs durimis išėjo sau.

(Toliaus bus.)

— East New Yorko S.L.A. kuopa rengiasi pastatyti ant scenos „Aukso Veršis“.

— Paskutiniame Liaudies Mokyklos susirinkime, rugpjūčio 30 d. dar daugelis lektorių prisizadėjo skaityti referatus. Tarpe jų Dr. Aldona Jankaukienė davė žodį, jog skaitysimi iš higienos, kuri mūsų žmonėms ypač reikalinga.

— Pereitą savaitę cukernių bosai išplatino po streikių apgyventą apylinkę lapelius, lietuvių ir lenkų kalbose, kur emė karštai kviesiti streikičius į darbą: esą, jeigu nepasiskubinsite, tai paskui negausite darbo. Daugelis to pabijoję ir nuėjo dirbt. Bet didesnė dalis darbininkų dar tebestreikuoja. Cukernėse didesnė dalis dirba streiklausių, kuriems parodo darbą atvežti darbininkai iš Philadelphia ir Bostono (tenai mat unijos nepasisekė suvert, nes kazi-kas ten darbininkus suviliojo ir neva „sutaikė“ su bosais). Kur cukernės bosai atsispausdino lapelius, nesužinota. Buvo jie atėję pas mus, bet ne ką laimėjo. Taipgi ir New Yorko „Robotnik“ atsi sakęs spausdinti. Matyt kapitalo pataikunų netruksta.

Krasos dėžutė.

A. K. ir kitiems:— Mel-dziame rašyti retesėmis eilėmis ir palikti nemažas atstankas prie puslapių.

P. Jok., Amb. ir kit.:— Žinutės ir kitkas lieka kitam num.

Aukos Lietuvių Namui Vilniuje.

Waterbury, Conn. surinkta per T. M. D. kuopos surengtą Žalgirio apvaikšiojimą: J. Mailaveskas, J. Juozaitis—po \$1.00; J. Kairukštis, J. Dani-levičius, K. Šlapikaitis, J. Mazeika, J. Žemantauskas, K. Butkus—po 50c; M. Verbila 35c.; A. Povilaika, K. Lasauskas, A. Petrauskas, Marė Kuginis, J. Azunaris, K. Balčiūnas, P. Steponavičius, J. Ven-slovas, Ona Čepioniūtė, A. Blažonis—po 25c. Smulkių \$2.50. Viso \$10.35.

Viešas Pranešimas

Brooklyno Lietuviškos Draugystės.

Šiuomi pranešam, kad Lie-tuvių Apšvietos Draugystė rengia ant 12 d. lapkričio 1910 met. pastatyti operetę „Adomas ir Jieva“. Bus vaidinama McCadin Memorial Hall, ant Berry St. Todėl meldžiame kitų draugysčių nerengti tą pat dieną viešų susirinkimų, ir nepakenkti vieni kitiems.

A. Petraška.

Jieškau savo pusseserės Veronikos Danieliukės, po vyrų Štarane; paeina iš Kanno gub., Raseinių pav., Skirsnemunės parapijos, kaime Skirsnemuniškių. Amerikoj jau antri metai. Gyveno pernai apie Philadelphią. Ji pati ar kas kitas teiks atsišaukti šiuo adresu:

J. Pocevičius,
204 Hamilton St.,
Grand Rapids, Mich.

Prakalbos.

Septemberio 10 d. vakare ant Grand ir Berry St. kampo bus lietuviškos prakalbos, parengtos 19 kuopos L. S. S. Todėl gerbiamoji publika užkvičiama pasiklausyti.

Septemberio 9 d. bus susirinkimas 19 kuopos T. Namio salėje ant 1-mų lubų, taigi malones nariai susirinkti; bus nominacija centro viršininkų ir apkalbama, kada statyti ant scenos V. Kudirkos parašytą „Kainas“ 3 veiksmų istorišką veikalą, nes jau aktorai pusėtinai išsilavinę.

J. Saltis.

Parsiduoda bučernia.

Geroje, lietuvių apgyventoje vietoje; mašinos elektrika varomos ir rukymui kuknia; taipgi visi prietaisai. Norį pirkti kreipkitės sekančiu adresu išlygas sužinosite pasavininką,

258 Wythe Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Nepasidavimo Spėka.

Mes visi turime žinomą spēką nepasiduoti ligai; be šitos nepasidavimo spēkos mes tapume limpamųjų ligų auka. Milijonai mažutėlių perų nuolat kovoja žmogaus kune. Kol nepasidavimo spēkos yra normalios, kunas yra sveikas, bet, joms sumenkėjus, liga—nesveikatos mikrobai—ima viršų. Pirmiausias nepasidavimo spēkos sumenkėjimo parodymas yra stoka a petito draug su kuno nusilpnėjimu. Imkite tada Trinerio American Elixirą iš kartaus vyno, kursai greitai sukels jų apetitą, priduos spēkos, prašalins nereikalingus dalykus iš vidurių ir pagamins naują kraują. Šį vaistą taipogi turi vartoti mažakraujės ponios ir neįgalinti žmonės. Vidurių ir žarnų ligoms gydyti nėra geresnio vaisto. Vaistų krautuvė sė. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

Jokis kitas amerikoniškas produktas (išdirbinis) iki šiol nėra dar įgijęs tokios viso pasaulio pergalės mēgimo, kaip tabakas. Iš visų vartojamų tabako rūšių, tabaka pradeda užimti pirmutinę vietą, žodžiu visi pradeda ją vartoti. Ir tas turi savo žinomas priežastis—niekas nepadaro tokios įtekmės, kaip patsi faktas, jog tabokos vartojimas yra vienas iš ekonomiškiausių. Šita tabaka yra surankiata iš įvairių tabako rūšių, taip sakant; mažo žiupsnelio užtenka gana ilgam laikui.

Labai smagu skaityti „Baltramiejaus naktis“

Šitoj knygoj atrasi daugiau juokų, ne kaip 10 juokinguose laikraščiuose per 10 metų; daugiau patiekos, ne kaip išgeriant 10 bačių alaus, daugiau gerų rody, ne kaip visose senmergių, gyvenašlių ir davatų leistruose ir daugiau smagus pakutenimo, negu per Rugpjūtį ant šalynės šieno—vakare KLIERIKŲ su merginoms ir t. t.

Jei neturi dar tos knygos, tai nelauk nė mėnesio, nė dienos, bet tuojaus pasiųsk 75 cent., o apturėsi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn N. Y.

Apturėjęs tą knygą, tuojaus gerai ir smagiai atsisek ir ją skaitydamas turėsi daugiau džiaugsmo ir gerų laikų, negu kad butum radęs 75 dol., ir daugiau karščių, negu davatka su jagamastėliu klebonioj, išgėrus 10 galionų degtinės. Ji vyrams ir moterims žingeidi.

Tik ant trumpo laiko proga gauti 1 doleri dovana knygoms!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiai prikalsins, prisidūnant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t. y. „KOVĄ“, „LIETUVĄ“, „VIENYBĘ LIETUVŪŲ“ ar „LAISVĄJĄ MINTĮ“ per išstisus metus; teip-pat gaus dovana garšiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, versta iš francūzų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ)“, iš kurios išmoks angliską KALBĄ, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vis tiek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš redystės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisijus 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintūsi ir lietuviai, kaip ir svetimaučiai turėtų gramatiką, išmokytų angliską kalbą.

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„The Jungle“—„Raista“ dar galima gauti, prisidūnant VIENA DOLERĮ.

Outingas su žaidimais.

Brooklyn, N. Y. Lietuvių Gymnastikos Klubas parengė didelį atuntą metinį outingą su žaidimais. Atsibus Glendale Schuetzen Parke, nedėlio, 11 d. rugsejo. Prasidės 2 val. po pietų. Tai niekis, kad vyrams įžangos \$1, o moterims 25c., bet gėrimai bus visiems už dyką ir labai dailus parkas Kiekvienam bus smagu pamatyti mūsų klubo gėmius pasiklausyt kaip baisiai gražiai griež muzika prof. Kaplano, taipgi bus tokie pasiūtė šokimai, kad mes nežinom, kaip galės net ir sergantys žmonės iškėsti neatvažiuoję į mūsų outingą. O važiuot jau žinomas kelias—į Glendale: Bushwick, Myrtle ir Union aves. karais iki Ridgewood dypo su permaina ant Richmond karų.

Come on, boys!

Komitetas.

(98)

Svarbi naujiena cigarečių rukojojams.

„TURKEY RED“, naujo išdirbimo, yra tai augščiausios rūšies cigaretai, kada nors pardavinejami už taip pigią kainą.

Ar tu esi cigarečių rukojoj? Ar tu tiki, kad už savo pinigą gali nusipirkti kuogeriausį. Taigi išleidejai ragina jus perskaityti žodis į žodį žingeidų apgarsinimą TURKEY RED CIGARETŲ, atspausdintą šitame laikraštyje. Szis degans yra visiškai naujas, vienok išdirbami cigaretai jau tapo populiariškiausi visame Amerike.

Jei tu nori teisingai malonaus rukymo, mėgink dėžutę TURKEY RED CIGARETŲ. Jie yra padirbti iš tyriausio turkiško tabako. Jie turi geriausias ypatybes ir pirmiausį kvapsnį. Tu pamatysi, kad jie tau priduos daug didesnį smagumą, nie kiti kokie cigaretai, nors du syk brangesni už juos būtų, šitiegi tik dešimts centų už dešimtį. Vertingas kuponas yra duodamas dovanai prie kiekvienos dėžutės.

Naujas smagumas laukia tų, kurie pamėgys rakyti TURKEY RED CIGARETUS. Nusipirk dėžutę šiadien be baimės.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szliupite—Jankauckiene.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 8—10 ryte; nuo 7—9 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

PITTSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siučnia pinigų ir padaro daviernastis. Aukšinius dziegorelius ir ziedus, siuvamas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinčius ir aukšinius daiktus.

G. J. JESZMANT

120 N. Main st., Pittston, Pa.

Gaunami

Tikietai ant Joy Line „Vienybės Lietuvninkų“ Ofise: iš New Yorko in Bostoną \$2.40
Worcester \$2.40
Fall River \$1.75
Providence \$1.50

„LAISVOJI MINTIS“

Vienintėlis mėnesinis mokslo ir literatūros iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kultūros Historijos, Gamtos Mokslių, Draugijinių Mokslių, ir tt., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.

Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; į užsienį \$2.50.

Kas prisijūsdamas mums prenumeratą prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems „L. MINTI“ metams duodame knygą už \$1.00; užsirašantiems pusei metų už 50c Pasiskubinkit—dovanas neilgai tedsosime. Adresas:

„Laisvoji Mintis.“

1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Ant pardavimo

keturics stubos pabudavotos cementinio akmens su 10 lotų, gera vieta del Hotelo ar Saliuno. Randa \$100. Netoli Standard Oil Co.

Prekė \$12,500, inmokėti \$4000 ar \$3,000, ant kitų pinigų 5 procento.

Stephan Wieszt

648 Maple ave. Elizabeth, N. J.

(Lg)

V. Ambrazevičius

AGENTAS ir NOTARAS.

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių Expresinių laivų. Mainau ir siučniu pinigus in visas dalis svioto. Turiu užsistatęs randavą \$25,000,00 Bond (kauciją) del teisingumo.

Užkvičiu kelanjančius ir iš kitų tolimų vietų, nes kaip netoli New Yorko gyvenantis priimu ir pristatau ant laivų; tuomi busite apsaugoti New Yorko nuo nesmagumų.

Darau daviernastis, parupinu mąskolškus pašportus, kreipkitėsi per laiškus pas

V. Ambrazevičius
178 Ferry st, Newark, N. J.

(Lg)

DR. RICHTER'S
„PAIN-EXPELLER“

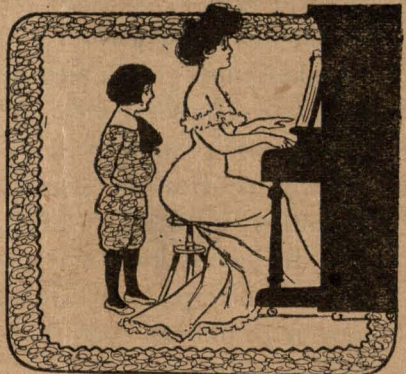


Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kančiu niekas taip greit nepamačina, kaip sutepimas su Pain Expelleru

Šaukimas visose apšvietose ir \$15.00.
F. Ad. Richter & Co.
210 PEARL ST.
NEW YORK

Tėmykit ant Ankero ženkle apsaugojimo.

DIDELĖ KRAUTUVĖ



DIDELĖ KRAUTUVĖ

visokio tavoro, kaip tai: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešiot merginoms ir vaikams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškių knygų, škaplierių, rožančių, kryžėlių, abrozų, visokių paveikslėlių ir t. t. Biblija lietuviškoms raidėms \$3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$6.00.

Lietuviai ir lietuvaits, visi draugai ir pažystami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busit užganėdinti. Adresas:

V. Vaidelis,

112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Reikalaudami katalogo malonėsit prisiųst savo adresą.

(1)

PIJANU ir VARGONU

TOM REES

170 So. Main Str. Wilkes-Barre, Pa.

Mūsų puikus pijanai ir vargonai parsiduoda už pigią preką arba ant lengvų išmokesčių mėnesiais.

Norintieji pirkt pijaną ar vargoną ateikite o pamatysit jų gerumą.

Perkant parankiausia susižinot ypatiskai ar laišku pas savo tautietį. Adresas:

JONAS LIZDAS, Gen. Agentas.

20 Hillside Ave. Plymouth, Pa.

„Severos Šv. Gothardo Aliejus yra geriausias ant svioto linimentas“, rašo tamsta Chas. Cniff savininkas hotelio iš Ashley, Pa.,—„Labai baisiai skaudėjo man mano kojos, bet kada aš jos ištriniau gerai su šiuom Aliejum, skaudėjimas išnyko į keturius dienas.“

Nuo skaudėjimo, laužimo, išsisukimo ir sužeidimo

Nuo Neuralgijos, Sciaticos, kaklo štvumo ir kryžio skaudėjimo

Visada vartok

Severos

SZV. GOTHARDO ALIEJU.

Vienatinis, teisingas ir seniai iširtas vaistas. Bandyk jį! O tikrai persitikrinsi kaip greitai suteikią palėgvinimą. Laikyk jį visados savo šėpukėje gatavą dėl vartojimo. Kaina 50 centų.

Nuo sutinimo ir inkaitimo, nuo traukučio ir reumatizmo.

Nuo štvumo kuno ir muskulų, nuo skaudėjimo pečių ir krutinės.

Severos vaistai parduodami aptiekose. Joki kiti vaistai nėra teip geri, kaip Severos,—nė teip galingi, nė čysti, nė velksmingi. Žiurėk kad gautum tikrą vaistą

Anksti senatve

paeina nuo to, kad linfatizmai yra silpni ir neatleka savo atsakančiai darbo.

Severos gvybes Balsamas

veika ant viso organizmo ir linfarizmo teip, ka jie laike malimo gauna užtektiaui maisto ir tokiu budu pila naują gvybės spēką į organizmą. Ideališkias vaistas inkstam, nuo galvo skaudėjimo, užkietėjimo ir dispepsijos. Kaina 75 centai.

Jau geriau

sako kožnas pacijantas, kuris turi plaučių ligą (apart džiivos) ir vartoja

Severos Balsamas Plaučiams

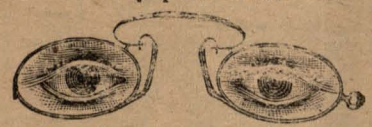
Tas vaistas turi trisdešimtmetinį rekordą pasekmingų išgydymų. Yra visur žinomas kaip vaistas nuo yvairaus kosulio. Kaina 25 ir 50 centų.

Ger gydymosi roda dovanai. Reikalauk per laišką.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Dr. H. A. Medoff Ph.

149-151 Metropolitan Ave. BROOKLYN, N. Y. Akių specialistas.



Akis egzaminuojami dovani per Rugsėjo mėnesį. Ofiso valandos nuo 3-5, 7-8 popiet.

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickeryčia (1798-1877). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c. Ar socialistas gali būti katalikas? Sodičiams ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, pusl. 22. Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naujinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c. Apuoko Sapnai. Čionai yra rinkinėlis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parašė juos gabus fejleton rašėjas Šilburis. Jo paveikslėliai aštriai siekė visus opiausius gyvenimo apsirėškimus. Vietomis reikia verti, vietomis juoktis. Parašyta labai aiškioje kalboje, kad ir mažai mokantis lengvai skaityt. Brooklyn, N. Y. pusl. 15c.

Eglė Žalėn Karalienė. Dramatas penkiuose apsirėškimuose. Parašyta iš mitologiško senovės lietuvių padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 56. Gyvenimas Genavaltės. Pamokanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 225. Girtuoklių Adynas. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusl. 16. Gudri Našlė. Juokaisiškė dviejose veikmėse. Paimita iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygtė perstato gana juokingoje formoje, kaip viena ukiniškė našlė savo gudrumu gavo gerą jauniki ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva perstatyti teatr mylėtojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40. Graudus Verksmai. Arba pasibūdiniimas prie apsimisljimo kancios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c.

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 39. Idėja ant mėšlyno. Apsakoma mūsų dienų. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, pusl. 54. Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 32. Išgriovimas Kanno Pilies (1852. m.). Dramatas keturiuose apsirėškimuose. Iš Lietuvos dejuj. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 85. Iš po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c. Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 16. Istorija Septynių Mokintojų. Akvų skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth, Pa. 1904, pusl. 168. Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Socijologiškas piešinys. Knygtėje trumpa, ir aiškiai parodo, iš kur mūsų laikuose gimsta įvairūs prasižengėliai ir nedorėliai ir ką su jais turi draugija daryti. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 22 10c. Itekmė Socijalistų Sanlygų, ant visų kultūros šakų. Šią knygelę perskaityti galima daug pasimokinti. Vokiškai parašė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Ši-daras. Plymouth, Pa. 1898, pusl. 94 15c. Juozas Arch. Sodiētis-deputatas Anglijoje. Šią knygelę vertė kiekvienam perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 18.

Laima ir planetos. Knygelė tinkanti suaugusiems ir vaikams. Iš jos galima išpėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli ji mergelę, ar ją vaikinaus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, pusl. 47. Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėvy-niškos dainos, Pasakiškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meiliškos dainos, Juokau-nios dainos, Kariškos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Našliaiči dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plym-outh, Pa., 1893, pusl. 496. Apdaryta \$2.50.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadynių iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 483 \$1.50. Apdaryta \$2.25. Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai. Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 531. Apdaryta \$2.25. Abidvi prie kruval drutu apdaru \$4.00. Lietuvių Tauta. Senovėje ir šiandien. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plym-outh, Pa., 1904, pusl. 464. \$1.50. Tomas II, pusl. 564. \$1.75. Abu tomai \$3.25.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

224 E. Main st. Plymouth, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą: 103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrų, moterų ir kūdikių. Specialistas prie ligų chroniškių (isenėjusių).

Valandos priemimui ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Gvarancijos Numeris 15524

GERIAUSIAS

ant prašalinimo spuogų intapu, ir visokių kitų išmetimų ant veido, ir kad padaryti veidą teip dšytą ir smagų ir gražų kaip aksomą—vartok:

- „La Metamorphose“ Mosti, pėre 50 centų. „La Metamorphose“ Muila, pėre 15 centų. „La Metamorphose“ Padra, pėre 35 centai.



Tėmykit Firmą, Etiketą ir Numerį.

Reikalaukite aptiekosė, ar pas mus, prisiuondami markemis pilną sumą ant mūsų adreso: ADAMS' CHEMICAL LABORATORIES, Dep. D., 110 W 34-th St., New York.



Jeigu esi sužeistas

anglių kasyklose, ant geležinkelio, arba fabrike atsičauk pas mus. Jeigu turi prova už sužeidymą, o pats negali apdirbti savo reikalų provoj, mes tau pagelbėsime. Daugelis žmonių tapo sužeisti ir neišmanydami kaip vartoti savo reikalą, praleido viską dovanai, o patis pasilėka ubagais ant amžių. Mes užsijimam tokiomis darbais: patarnavom daugeliam žmonių, patarnausim ir tau. Roda suteikiam dovanai subeidymų reikaluose. Rašydami idekit 2c markę dėl atsakymo. Per laišką kreipdamiesi, asrašykite visą atsitikimą: kaip sužeide ir per kokią priežastį, kokiam mėnesi ir dieną, kokią vietoj, ir teip toliau. ADRESAS:

Claim Adjusting & Investing Co., Room 819, 150 Nassau St., New York, N. Y. Tel. 4743 Beekman.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st., Plymouth, Pa. KAPITOLAS 100.000 PERVERSIS 60.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriusia užtikrinta urė diška banka. John R. Powell, Prezidentas. John J. Moore, Vice-Prezident. G.N. Postlethwaite, Kasierius.

„VIENYBES LIETUVŲŲ“ AGENTAI.

- Baltimore, Md. J. Luis, 521 W. Baltimore st. Lit. National Library, 112 Green st. Brooklyn, N. Y. E. Fromas, 73 Grand St. T. Jarmala, 217 Berry St. J. Ambraziejus, 120 Grand st. Cambridgeport, Mass. S. Griz, 541 Main St. P. Bartkevičius, 877 Cambridge st. Chicago, Ill. Jos. Valmeris 168 W. 18-th st. P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave. E. St. Louis, Ill. K. J. Baranauskas 452 Collinsville ave. Easton, Pa. Feliksas Raulynaitis, Box 196 Grand Rapids, Mich. J. Garnupis, 352 Hamilton St. Kenosha, Wis. V. K. Petrauskas, 918 Gunie st. Montello, Mass. B. P. Miškinis, Box 124 Newark, N. J. V. Ambrazevičia, 178 Ferry st. New Britain, Conn. V. J. Czeponis, 21 Pleasant St. J. Mažeika, 28 Connerton st. New York. J. M. Danieliūs, 64 Gansvoort st. Pittsburg, Pa. J. G. Miliučas, % Union Saving Bank. Philadelphia, Pa. A. A. Pauza, 1332 So. Water st. Scranton, Pa. J. Petrikis, 1514 Ross Ave So Boston, Mass. N. Gendrolis, 224 Athens St. So Manchester, Conn. A. Zokaitis, 30 School st. Turners Falls, Mass. K. P. Szimkonis, box 671 Waterbury, Conn. J. Zementaukas, 39 W. Porter St. Worcester, Mass. J. Kalakauskas, 55 1/2 Green st.

Iš Europos nuolatos pareina visokiam pasirinkimui knygų rusiški, mažarusiški ir lenkiški; taipgi gražiausių atvirėlių (post-karėlių), lietuviški ir lenkiški. Pardarinėju ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, žianykščius ir iš Europos.

J. MILEVSKI, 120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Nepamirškite Tautiško Namol

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ ŲZEIGA. Razutis & Dixon 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

TURKEY RED CIGARETTES



padaryti iš tyriausio Turkiško tabako ir turi pririnktą skonį, randamą tik geriausio skyriaus cigaretuose. Pirk pakeli sziantdien Pamėgink viena pakeli, tai jokiū kitu niekad nenorėsi rukyt. Suvenytu Valstiju prezidentas negali rukyt geresniu cigaretu kaip TURKEY RED CIGARETAL. Parduoda visi vertevios S. Anargyros, korporacija savastis The American Tobacco Co.

10 FOR 10¢

DIDZIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.



Ofisas 224 E. Main Street. PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS. Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminiems arba pažįstaniems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų ir kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikičius ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas. Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ. Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas. Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO, Ferdinand Hartmann



PRANESZA NESVEIKIEMS VYRAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS: nereikia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms, nes aš Jus išgydysiu; todėl, kad aš per 20 metų tyrinėjas medicinos mokslą ir gydules, už tai žinau, kurios geriausios gydo sergančio žmogaus kunn, per tai su geriausia pasekmę New Yorke išgydžiau daugiau žmonių, negu koks kitas daktaras teip-pat plačioje pasaulėje. Aš išgydžiau tokias ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti ir kiti daktarai buvo pripažinę už neišgydomas;—per ką turiu daugybes padėkavonių ir už moksliškus darbus už tai, kad aš pramaniau jog:

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES. Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų. Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė.

Pasarg a: aš nesu institutas, nesidengiu numirusio kito daktaro vardu, ne humbukas, ne nigeris šundaktaris, — bet TIKRAS DAKTARAS MEDICINOS ir sergantį, kurį apsimu tai ir išgydau. SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus. Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dėkingas, už išgydyma mane nuo ligos abelno nupuolimo ant sveikatos nusilpnėjimo, ką gavau tą liga per snužagiavima. M. ANDRUSENKAS. Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg., 1910. Aš žemiu pasirašė, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanni, už išgydyma nuo ligos, kuri kankino mane per 3 metus, skaudėjimas vid riuose, pagedėsių nerų ir kraujo; kas labai mane privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartm- nas pataikė, greitai ir pamatiškai išgydyti, tad pripažystu, kad esi geras daktaras New Yorke.

Pilnas guodonės FR. LEVAČEKŠ, 544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati uz save kalba. Geresniu darodumu negalim reikalaut.

Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei negali ateiti nėra skirtimo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga lietuviškai, aš duosiu rodą ir IŠGYDYSIU:

Sk audėjimą šanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir nedirbimą vidurių Galvos skausmą širdies ir plaučių ligas, snkkaus kvėpavimo, slogų ir nusilpnėjusių vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgau ty nesveikumų, teklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptų lig. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ligu; neabokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsienėjusias visokias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištersiu, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra naujaisio išradimo o apturėsi sveikatą. Aprašant ligą, klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann, 218 East 14-th St. New York, N. Y. Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

ISZSIVERZIMAS VYRU, MOTERU ir VAIKU IR JU GYDYMAS

be pelio, be operacijos, ir be nutro-
tjimo luiko.
Kozna diena mano paciantai patiria kad mano
ondas gydymo yra vienatintis, kurie tik gali isgydyti
isiverzima, MANO CHEMISKA-ELEKTRISKA METODA
visoje pasaulioje yra pripazinta kaip zingenis
pirmu medicinos moksle, ir mano gydymas negali
buti sulyginamas su gydytu teip vadinama is
lokos Dievo gydymo arba „naminu gydymu“
Si liga negali buti isgydyta namioje per laiskus
arba per nesiojima dirzo. Tas jau yra senai pa-
tyrta per mokslo zmonias ir nereikalauja p-tyri-
mo.

Isradimas mano METODOS greito gydymo vi-
sokio isiverzimo yra didziausia zingenu medi-
cinos pirmynazieme penkiasdešimtmetje. Koznas
vyras, motere arba kudiķis gali buti isgydytas
mano budu BE TU SENU BAIŠIU OPERA-
CIJU, t. b. be skaudimo, be apeldimo kasdienio
darbo ir be pelio. Atsigaun pas mus arba
reikalauk knygetes kaip isgydyti isiverzima.
Izstgim ja dovana, tik atsigaun uz 2c stampa.

Dr. ALEX O'MALLEY
(SPECIALIST)
158 8GUTH WASHINGTON ST.,
WILKES-BARRE, PA.

Kur lietuvizkai susikalbama ir susirašoma.

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
— KVEPIANTI CIGARAI —
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

Antanas Staszauckas.
Lietkaupulioke vietoje Saltana, uzialkau eks-
nansius gerimus ir kvepencius Cigarus. Lietu-
viai nepamirkeite atsilankyti pas savo vienantu
No 2Cor. Neshitt ir B
EAST PLYMOUTH PA.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU ABROZU.
— Darba —
atlieku puikiai uz prie-
namą preke.
Kogeriausiu darau nau-
jas skripkas ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN,
N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokaui nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
Utarininkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

MOKINKIMES PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokin-
tis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaiku Drangas arba kaip mokinis
skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokinis rašyti be
mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu,
su paveiksiais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siuskit per Money Order
šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Tel. 862 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
208 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.-8 v.,
Nedeliomis 9 is rito iki 3 po piet.
Petynciomis uzdaritas.
Cia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
— pas **PETRA A. DRAUGELI.**
Skanus alus, gardi arielka, elius, vi-
sokis vynas, kvepenti cigarai, ir puik-
us uzkančiai. Salė dēt mitygu ir
vesiliu. Nepamirskit šios atsakan-
ciausios vietos, o busit uzganedinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

(\$110,000,000 (šimtas dešimts mi-
lijonų dolerių) paskirta dėl iškasi-
mo kanalo, kurs bus dšimts my-
liu ilgio ir penkis pločio, ir
trankis visu East New Yorko
pakraščiu, kurs vadinas Jamaica
Bay, tarp Rockaway ir East New
Yorko (portas) kariškiems ir tavori-
niam Suvienytu Valstiju ir visu
viešpatysciu laivams. Ta liudija
nutarimas 13 d. Lapkričio 1909,
komisijos *The Canal Terminal*
Board City of New York, ir pri-
pažinta per kongresą 10 d. Vasa-
rio, 1910, Washington, D. C.
Plianai buvo patilpe visuose lai-
kraščiuose New Yorko. Tai-gi da-
bar da galima pirkti gana pi-
giai lotus no \$450.00 iki \$750.00.
Galima zinoti visiems kad ta vie-
ta bus didele biznio vieta, kaip tai:
įvairiansis štorai, hoteliai, ir t.t.:
tai žemė turi pakilti į gana aukštą
kainą. No eleveiterio tik 4 blokaui
uz 5c į visas dalis miesto galima
davažiuoti. Pas vietinius asabi-
kai ar per laiskus su visokiai in-
formacijomis pas:

- M. Valentinavičė, 1831 N. Main Ave., Scranton, Pa.
- M. Alyta, 224 E. Main St., Plymouth, Pa.
- P. W. Birštonas, 205 S. Oak St., Shenandoah, Pa.
- J. W. Paskevich, 142 — 151 S. Oak St., M-t Carmel, Pa.
- MARTUS REALTY CO., 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- Telephone, 2427 Greenpoint.

PRETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mazu,
Minkiti linelinas, uz 5c gamst dovana bontu degintis.
H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
317-319 Grand St.,
Telephone, 1102 W. mshburg

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!
Turiu uz garbę pranešti visiems lietuviams ir mano
kostumeriams, kad aš perkeliu savo krautuve iš Brooklyn
N. Y. in SCRANTON PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje
gali gauti LAIKRODZI, LAIKRODELIU, LENCIUGELIU, PUIKIU ZIEDU, SPILAU,
KALČIKU, KOMPASU, KRYZUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERN-
TU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instru-
mentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVIMU MAŠINUKU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GI-
MINIU LIARU, ISTORISKU ir MALDA-KNYGU, visokiu graziu POPIERIU gromatomis rašyti su
puikiaisiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINA uz
25c., 5 tuz. — \$1.00, Perkupčiams 1,000 uz \$6.00. LIETUVISKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RASTAS
seno ir naujo testamentu lietuviskomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su
pris- mu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3
pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresa ir uz 5c,
marke gausit ji su 456 paveiksiais ir 1,000 naudingų daigtu. Aš
gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnes
kaip kitur. Ordelius išsiučių greitai ir visus Amerikos ir Kana-
dos kraštus. Perkupčiai gali gauti pirkta tavora daug pigiau kaip
kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties
šiuo adresu: **M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.**

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien.
138 S Washington Ave. Scranton, Pa.
Pane. lėliais ir Kev. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvoj.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nobrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazierius.
The Road of Anthracite
(Kietuju augliniu kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Angliju Britj. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visu vietiniu Punktu nuolatinis ir parankus susinesimas. Artymesniu informacijų apie kainas, traukiniu begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietini agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.**

KATALIOGAS DYKAI!
Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygele dainų Vainikelis' kurios prekė 15cent. tam Prisiųsime **Kataliogas Dykai.** Tame kataloge Telpa aprašymai apie Elektriskų krutanciu paveiksliu mašinas. **Magiszkas Sztukas,** lempas, visokiu gatunku knygas, drukuojemu mašiniu Armoniku koncertinu Britvu, Laikrodeliu, Aukšiniu rašomu plunksau, Spilky, Ziedu, Lenciugeliu, Strielby ir tt **George A. Pupauskis & Co. Dep. 2 2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.**

New Phone 4023-2. Lock Box 48
CHAS. ADAMS.
Laikau agentura, parduodu šifkortes ant geriausių liniju ir greičiausių laivų ir siuoniu pinigų į visas vieto dailis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau **HOTELI Chas. Adams,** George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Telephone 1049 Williamsburg
A. ŽUKAUCKAS,
80 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Kriauciška Dirbtuve.
Siuvu naujus siutus ant orderio, kokio kas reikalauja, pataisau ir suprosinu. Visi kreipkitės pas mane, nes niekur nerasite tokios vietos kad taip pigiai ir gerai kas padarytu kaip aš padarau.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanoata
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszko Parodos uz rupestingą, teisingą ir artistiską izdirbimą.
KARUNU, SZARPU, KUKARDU, ROZETU, GERLU, MARSZALKINIŲ LAZDU ir tt.
Turiu uz garbę aprekszti guodotiniems Kunigams ir guodotin Praugystems, kad asz dirbu visus augszciaus pamintus daigtus Pigiausei, Teisingiausei Geriausei, nes per 30 metų aszindama izdirbinais įėjiau geriansę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau nego kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuo iš kitur, nepamirskit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Naujas Izradimas.
Sustiprinimui ir užlaikymui plankų. Tūkstančiai plikų žmoutų atgavo puikius plankus, sulauko skaidinam plankų nuo galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atanga nauji gražūs plankai **VISOKIA INFORMACIJA DYKAI.** Brandos Gydulės yra gvarantotos Vaisių ir Maisto tiesų chemijos biure Washington, per patį eži vaitų izradolę su pagerintu maže dadedimu substanciju visizskal neukenkiančių sveikatai ir sistemai; jokio negali buti pavojus, tas uzvertina musų prisiega ir szios szalies istatymais. Taipgi isziusytme placias informacijas, kaip sustabdyti stinkima plankų ir atgauti ant iszplikusios galvos, kaip iszagydyti ir iszvalkinti pleiskas, papuķius, dederivus, niezulį, egzema ir kitas odos-akuros ligas, ant kurių mes esame specialistas su savo gydulomis. Bus iszalyta jums iszvalkintmai ir darodymai, kaip szimtai tūkstančiu iszagydyti. Aprasyk istortija savo ligos, o gausi visokias rodas dykai. Beto szios informacijos ir taip kietvianam reikalingos, todėl linkeitina, kad jos rastai kolzame name, apsaugotą žmones nuo apgaviku ir sučedytų ezimtus doleriu. Mūsų biuras su krautuve atdaras nuo 10 ryto iki 5 vakare kozna diena. Visomis szventomis dienomis uzdarita. Ateikite ar raszykite umal. Pasakykite apie mus Amorickeleiams, ir kitoms tautoms tegul visi szauktasi pas mus.
Brundza & Co. M. O. D.
990 Broadway, B'klyn, New York, II

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universiteta), užsiima varymu pravy visuose teismuose.
Ofisas rumose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Residence Bell 47 Peoples 1100

Telephone 1235-5
Nik. P. Zelwis
LIETUVISKAS GRABORIUS
Išbalsmuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuviems, vesilioms ir krikštynomis.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

HOTELIS VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanus aluči, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dēt draugysčių ir šelp susirinkimui.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį **VINČA DAJNIA.**

P. V. ROVNIANEK & CO.
Seniausias Lenkiškai-Slaviškas
BANKINIS NAMAS
Uzdėtas prieš 21 metus.
KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connessville, Pa.
TAUTIEČIAI!
Jeigu norite siusti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siuončiam pinigų. Parduodam laivakortes ant visu liniju, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mokam procentą.
Su bent kokiu reikalu kreipkitės ypataškai ar per laiską:
P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

COPENHAGEN SNUFF
TABAKAS — YRA MOKSLISZKU PERDIRBIU. ISZDIRBIMO VEIKME.
Tabakas yra žolė ir kaip visos žolės turi but perdirbtas žmogaus vartonei. Tarp gerai išdirbto tabako ir tarp ŽALIO Tabako PASALDINTO yra toks didelis skirtumas kaip tarp gerai išgamyto valgio ir pusiau išgamyto. Tabokos išdirbimas, arba „ištaisymas“ tabakai yra tuomi, kuom virimas valgiui arba rauginimas vynui.
Tabakas yra Tabaku moksliskai paruoštu žmonių vartonei.
Kodėl tabako vartojai ima Copenhagen vieton kitokių čiulpimo Tabaku.
Jis yra tyriausion formon išdirbtu Tabaku. Jis skanesnis, ir savo stiprume ir skanume ilgiau tse, todėl yra taupesniu. Jis nepatrukia nuožvelgį, nes nečiulpiamas, bet įdedamas burnon (tarp žemosios lupos ir dantsmėgenty). Po ju vartonei lieka čysta ir smagu.
Tai yra tabakas moksliskai paruoštas žmonių vartonei.
TYRUMU IR YPATYBIU GVARANCIJA.
Copenhagen Tabaka padirbta iš geriausių senų Tabako Lapy, su pridėjimu tik to, kas yra Tabake geroro, atimesti naturališko tabaks kartumai ir rugstys.
Perspėjimas: Imk tik labai mažą čiulpimo daigtu Copenhageno, nes gali manyti, jog jame yra per daug Tabako stiprumo. Copenhagen Tabaka yra smulkios dalelės tyro, turtingo čiulpimo Tabako: bet ji palaiko tabakinį stiprumą lengviau ir pilniau negu tabakas lapuose arba stambiai supiaustytas, lygiai teip kaip pilnai sumalta arba pupinė kava.
Copenhagen Tabaka yra svieto geriausių čiulpimo Tabaku.
Tūkstančiai sampeliu buvo padalinta dovana tarp angliu kestyne darbininkus, ir dabar Copenhagen Snuff yra parduodamas koznam Tabakos Štore, pakeliai po 5 ir 25 centus. Jaigu negali gauti pas savo štornika, rekalauc pas mus o mes atsiusime.
AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanoata
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszko Parodos uz rupestingą, teisingą ir artistiską izdirbimą.
KARUNU, SZARPU, KUKARDU, ROZETU, GERLU, MARSZALKINIŲ LAZDU ir tt.
Turiu uz garbę aprekszti guodotiniems Kunigams ir guodotin Praugystems, kad asz dirbu visus augszciaus pamintus daigtus Pigiausei, Teisingiausei Geriausei, nes per 30 metų aszindama izdirbinais įėjiau geriansę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau nego kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.